

Ára 12 fillér (4 lei)

MAGYAR LAPOK

HUNGÁRIA VI. 1940. október 13. BUDAPEST

KERESZTÉNY NAPILAP

IX. évfolyam, 219 (2503) szám.

Vasárnap

Nagyvárad, 1940 október 13

Németország és Olaszország közbenjárását kérte a magyar kormány a magyar-román ellentétben

Magyarország mindig kimutatta a béke helyreállítására irányuló szándékát és jóakarátát

Budapestről jelntik: A magyar kormány folyó hó 10-én egy emlékiratot kapott kézhez a budapesti román delegáció vezetőjétől, amelyben Pop Valér követelt azt ajánlja, hogy vegyes magyar-román bizottságok vizsgálják ki a magyar és román kisebbségek sérelmeit. A magyar kormány 22 éves tapasztalatai alapján egy ilyen bizottsági eljárástól eredményt nem vár, sőt attól tart, hogy az csak incidenseknek lehet forrása. Ezért a bécsi döntőbírói ítélet alapján felhívja a két nagyhatalom figyelmét a mindinkább elmérgesedő helyzetre és rámutatva arra, hogy ezt a helyzetet milyen okok idézték elő, a két nagyhatalom közbenjárását kérte. A magyar kormány reméli, hogy a normális állapotok mielőbb helyre fognak állítani a két szomszédállam között, amely célt Magyarország sohasem tévesztette szem elől.

Pop Valér Berlinben, Manoilescu Rómában védi a román álláspontot

Mint ismeretes, Pop Valér Berlinbe, Manoilescu pedig Rómába utazott.

A *Nemzeti Újság* szerint a két román államférfi, Pop Valér és Manoilescu, nyilván annak az ellentétnek ügyében akarja ismertetni a román kormány álláspontját, melyben a magyar kormány a német és olasz kormány közbelépését kérte. A magyar kormány lépéséről szóló hivatalos jelentés kiemeli, hogy a normális kapcsolatok helyreállítása közvetlen magyar-román tárgyalások alapján kilátástalan volt.

Románia belső és külső helyzete élénken foglalkoztatja a világsajtót, mert óráról-órára növekszik a feszültség a román és angol álláspont között, Anglia befolyása a román poli-

tikára semmivé zsugorodott össze és Romániának bele kell illeszkednie a tengely politikai és gazdasági rendszerébe, hogy ha a káoszról ki akar bontakozni. Ezért intézett a bukaresti kormány kérését a német birodalomhoz, hogy a német haditapasztalatok alapján újjászervezni segítsen a román hadsereget a gyors, hatékony és korszerű alapelvek szerint. Ez a lépés nem irányul harmadik hatalmak ellen. Viszont az olajtermelő Románia belső rendjének és gazdasági újjászervezésének kérdése olyan elemi tengelyhatalmi érdek, amelyet Bukarestnek szemmel kell tartania. Ebből és bizonyos diplomáciai sürgönyök eltűnéséből fakadt a román és angol ellentét, mely könnyen a diplomáciai viszony megszakítására vezethet.

Külföldi újságírók látogatása az erdélyi menekült-táborokban

Kolozsvárról jelentik: Péntek délután 12 órakor repülőgépen külföldi újságírók csoportja érkezett Kolozsvárra, közöttük: Saturnus, a *Der Bund* budapesti szerkesztője, Bietters, az *United Press* tudósítója, de Luce, az *Associated Press* képviselője, Vellani, a *Popolo d'Italia* és Schönwieser a *Telegraphen Company* Wien budapesti tudósítója. A külföldi újságírókat a szamosfalvi polgári repülőtéren a hadseregparancsnokság képviselőjében a szamosfalvi és szászfenesi menekülttáborok megszervezője fogadták.

A külföldi vendégek először a szászfenesi gyűjtőtáborot keresték fel. Eppen ebédidőben érkeztek a táborba és a tisztán felszerelt termekben alkalmuk volt megtekinteni a közel ezer főnyi menekült kifogástalan élelmezését. Ez alkalommal meghallgatták a menekülteknek, főleg zsilvölgyi bányászoknak és a moldvai munkatáborokból szabadult ipari munkásoknak és kishivatalnokoknak panaszait.

A szamosfalvi gyűjtőtáborot látogatták meg ezután a külföldi vendégek. Itt ugyanaz a péld-

ás rend és fegyelem fogadta őket, mint az előző táborban. Itt is alkalmuk volt személyes élmények alapján meggyőződni a romániai magyarság helyzetéről.

A külföldi újságírók csoportja a délután folyamán Marosvásárhelyre érkezett, hogy a menekültek sorsa iránt érdeklődjenek.

A városban eddig közel ötezer menekült van.

A miniszterelnök megbeszélése az erdélyi képviselők három vezetőjével.

Budapestről jelentik (MTI): A tegnapi minisztertanács időszerű kormányzati kérdések, gazdasági és politikai kérdések egész sorát vitatta meg. A minisztertanácsot megelőzően a miniszterelnök fontos megbeszélést folytatott az erdélyi képviselők három vezetőjével, Bethlen Györggyel, Pál Gáborral és Kölcsey Ferenccel. A tanácskozás, amelyen Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár is részt vett, hosszabb időt vett igénybe és a visszatért erdélyi és keleti országrészek problémáival foglalkozott.

A legfőbb törvény

Írta: Osváth Ernő református lelkész

Huszonkét esztendő alatt elégtétellel személtünk trianoni Romániában a korrupció orgiáját. Bármennyire fájó volt is pillanatnyilag reánk nézve az, hogy az adót véres verejtékkel izzadtuk ki, mégis sártenger volt a város, a katonaságnál fiaink éheztek és fáztak, a közintézmények elhanyagolt állapotban voltak, — reménységgel töltött el bennünket ez az állapot. Középének hűtlen kezelése, sikkasztások, zsarolások láttán azzal biztatgattuk magunkat, — ami hála Istennek be is következett, — hogy az állam nem állhat fenn sokáig, melyben a tisztességnek és becsületnek nincs helye s melyben egyetlen, — mindenki által követett törvény van: az önző magánérdek.

Igaz, hogy az állammal szemben akkor mi is erre az álláspontra helyezkedtünk. Megszoktuk az állami közterhek viselésétől való huzódózást, azoknak kényszerű teljesítését, — mert az az állam minden téren fojtogató elienségünk, gonosz mostohánk volt.

Am az önkéntesen vállalt és készségesen vállalt terheket is megszoktuk rahágunk idején.

Egyházaink, iskoláink, jótékony intézményeink fennállásának alapja főként az önkéntes magyar kisebbségi közteherviselés volt. Pusztán létként folytatott keserves harcunkban megtanultuk, hogy úgy egyéni, mint népi megmaradásunk és boldogulásunk alaptörvénye: a magyar közérdek szolgálata.

Pozitív irányban ez azt jelentette, hogy ezért — kevés kivétellel — minden kisebbségi magyar meghozta pénzben vagy munkában a tőle feltehető áldozatot.

Negatív irányban pedig ez a lelkekben meggyökeresedett törvény úgy hatott, hogy örökre meggyűlöltette és megutáltatta velünk a közügyek korrupciós vezetését; megtanultuk, hogy úgy élni nem lehet, mert a köz ellen elkövetett bűnök előbb-utóbb szörnyű tragédiát zúdítanak egyénre és közösségre egyaránt.

Édes Hazánkba való visszatérésünkkor sok mindent át kellett alakítanunk az új, szabad magyar életnek megfelelően. Az államhatalommal szembeni magatartásunk is azonnal megváltozott és abban nyilvánul, hogy minden magyar örömmel tesz eleget hazafias kötelességeinek. Mindjárt felszabadulásunk első napjaiban boldogan olvastam e lap hasábjain, hogy felszabadult magyarok az adóhivatalban sugárzó arccal, versengve fizetik a köztartozásokat.

Ne gondolja senki, hogy ez a magatartás csupán az első napok érzelmi felforrásából magyarázható.

A 22 éves kisebbségi rabságot szenvedett magyarság azt akarja, hogy Magyarország erős és gazdag legyen, mert tudja, hogy csak egy ilyen ország fiai élhetnek biztonságban és boldogan. Ösztönösen érzi minden magyar, hogy ennek feltétele a haza iránti kötelességek teljesítése. De a kisebbségi sorsban megszoktuk azt is, hogy — a kötelességen túl — önkéntesen vállaljunk áldozatokat magyar nemzeti célokért. Még olyanok is sokan voltak rabságunk ideje alatt, — egész sor nevet említhetnek, — akik magyar kisebbségi célokra titokban, névtelenül adakoztak, mert csak így kerülhettek el a zaklatásokat és üldöztetéseket.

Felszabadult magyarok számára nem annyira kikerülhetetlen kényszerűség a magyar célok anyagi és erkölcsi természetű szolgálata, mint inkább boldog lehetőség.

Ez a kisebbségi sorsban keservesen belénk

Olcsóbban
világítsunk!

A ragyogó fényű
TUNGSRAM
KRYPTON

Gazdaságosabb!

idegződött felismerés, az ebből előbb ösztönösen, majd mind öntudatosabban kialakuló, nemzeti önfenntartásunkat célzó magatartás és áldozatos életgyakorlat — hitem szerint azok a szellemi, erkölcsi, de ugyanakkor nagyon is gyakorlati értékek, melyekre a felszabadult erdélyi lélekkel kapcsolatban mostanában a miniszterelnök úr és más irányadó tényezők is céloztak.

De voltak és vannak — reméljük, hogy nem sokáig lesznek! — számosan olyanok is, akik nem a jog és igazság, nem a tisztesség és becsület útján keresték boldogulásukat. Az ilyenek számára Románia a legideálisabb vadászterület volt, a tiszta magyar közéleti légkör pedig elviselhetetlen. Sohasem feledem el, hogy amikor 1931-ben repeső szívvel közeledtem vonaton Mihályfalvához, hogy onnan szabad magyar földre jussak, egy nagykereskedő mindenáron szóbaelegyedett velem. Mikor megtudta, hogy Magyarországra megyek tanulni, magyar nyelven oly ocsmányul kezdte szidni Magyarországot, hogy nagy önuralomba került a méltó válasz elhallgatása. Fejtegetéseiből megtudtam, hogy ő csak akkor kívánja a magyar államhatalom viszontlátását, amikor a háta közepét megláthatja. — mert míg Magyarországon mindent törvényes úton kell megindítani és kivárni, addig Romániában ő előtte még a prefektus ajtaja is bármikor nyitva van. Akkor is, ilyen magas támogatással, két nap alatt, — amint fölényesen eldicsékedte, — 200.000 lelt nyert valami nagy terményüzleten.

Ezt az esetet nem érdekessége, hanem jellemző és időszerű volla juttatta most eszembe. Ugy gondolom, hogy vitéz Rajnay Károly tábornok-városparancsnok urat valamely kirívó

viSSzaélés meglátása készítette a korrupció elleni minapi felhívására. Vártuk ezt a felhívást és örvendünk, hogy alkalom adatik erről is beszélni. E lap hasábjain P. I. már nagyon helyesen megállapította, hogy a fiataloknak alkalmuk sem volt a korrupció gyakorlására. Hozzátehetjük, hogy a fiatalság szeretné a leginkább szemével látni a korrupció gyökeres kirtását. Akik a közérdeket megsértik, azt magán-, családi-, vagy klub-érdekükért feláldozák, azok a legfőbb törvény: a magyar nemzeti közérdek ellen vétének.

Minél nagyobb horderejű egy törvény, annál szigorúbbnak kell lennie az azt megsértőkkel szemben alkalmazandó megtorlásnak.

A legfőbb törvény ellen vétőket le kell leplezni, pellengérré kell állítani, lehetetlenné kell tenni. Olyan szigorú azonnali megtorlást kell alkalmazni, mely minden arra hajlamosnak a kedvét elvegye a visszaéléstől. Jó volna a közvélemény elé tárni, hogy kicsoda, milyen visszaéléseért, milyen büntetésben részesült. Ez egyrészt legalább valamelyes erkölcsi elégtétel volna azon becsületes magyar társadalom

Minden magyar cipőszükségletét a Páll

cipőáruházban szerzi be,

mert **1, keresztény magyar üzlet**

2, árai a legolcsóbbak

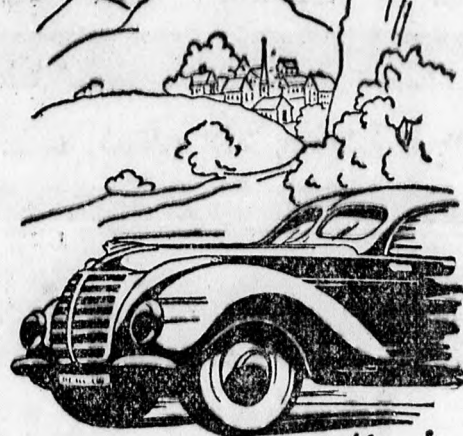
3, a „Páll“ cipő márkát jelent

Elegáns női cipők 16 p.-tól, lakk cipők 18 p.-tól! Férfi- és gyermekcipők hasonló olcsó árakban!

Olcsóbban vásárolhat mint Budapesten!!! „Páll“ cipőáruház

Nagy Sándor-utca 1

Egy szép autótúra

remek élmény

de az igazi gyönyörűség:

Standard
RADIO

Bemutatja a „MUSICA“
Rác Ernő cég, Rákóczi-ut 9

számára, mely két évtizeden át tehetetlenül, ökölboszorult kézzel volt kénytelen elviselni egy rothadt rendszer minden közéleti visszaéléseit, másrészt elretentő példájával a legjobb közvélemény-tisztító és társadalom-nevelő hatású volna.

Mi, fiatalok különösen megcsömörlöttünk a közelmúlttól. Ujjongva üdvözöljük egy tiszta és erős kéznek minden olyan intézkedését, mely egy szigorú erkölcsi és tiszta nemzeti közéletnek alapjait rakja le s ha kell, kérelmetlenül tanítja meg az új törvényt: Salus publica hungarica: suprema lex! — A magyar nép közérdeke a legfőbb törvény.

OSTENDE KÁVÉHAZ

Budapest, Rákóczi-ut

Estéknként a világhírű

Rajkók

Pályázati hirdetés

A csomaközi (Szilágy vm.) római katolikus egyházközségi malomgépészi (motorkezelői) állásra pályázatot hirdet.

Javadalom: 1. Bruttó jövedelem 60/0-a 2. Lakás melléképületekkel, házikerttel. 3. Kettő q olajpogácsa és 10 liter olaj.

Pályázati határidő: 1940. okt. 20.

Pályázatok a csomaközi- rk. plébániahivatalhoz küldendők.

Felkérem kolozsvári bajtársaimat, hogy sziveskedjenek eljönni vasárnap reggel 8 órára a Barátok templomába szentmiseére. Szeri Andor.

A tengelyhatalmak és a Balkán

Görögországnak és Törökországnak határozni kell állásfoglalásáról

Rómából jelentik: A *Popolo di Roma* szövegei jelentése szerint a sajtó és közvélemény fokozódó figyelemmel kíséri Görögország és Törökország magatartásának alakulását. Szófia-ban az a meggyőződés, hogy ennek a két országnak immár véglegesen meg kell határozni állásfoglalását a tengelyhatalmak irányában.

Pénzügyi és valutaegyezmény Bulgária és Románia között.

Szófiából jelentik (NTI): Bulgária és Románia között pénzügyi és valutaegyezmény jött létre a mindkétoldali népcsoportok átköltözésével kapcsolatban. Eszerint az Észak-Dobrudzából kivándorló bolgárok csak 2 ezer leit, a Dél-Dobrudzából kivándorló románok csak 300 levt vihetnek magukkal készpénzben.

Nem az angol propaganda állapítja meg a német akció ütemét.

Belgrádból jelentik: A *Politika* berlini jelentése szerint legilletékesebb körök kijelentették, hogy Németország semmi körülmények között sem fog alkalmat szolgáltatni az angol propagandának arra, hogy ők állapítsák meg a romániai német akció ütemét. Az angol sajtó azt követeli, hogy az angol gépek bombázzák a romániai petróleumvidéket. Nyilvánvaló, hogy ezzel azt szeretnék elérni, hogy Németország benzin nélkül maradjon.

Zárolták az angliai román követeléseket. Az angolok elutaznak Romániából.

Berlinből jelentik (NTI): Londoni jelentések szerint a brit kormány zárta az Angliában lévő összes román követeléseket.

Londonból jelentik: Bukarestből jelentik a

Alapítva: 1836 — Centenárium: 1936

Kossuch János

Budapest IX. Vamház körút 5. Telefon 387-141
Üveg-, porcellán- és tűzállóedények. Disztárgyak, üveg- és porcellánkészletek. Alkali üvegyárának budapesti főlerakata.
Védjegy: „Magyar Kristály”. ABC tag

Radornak: Az angol követ pénteken utasította a Romániában élő angol alattvalókat, hogy azonnal hagyják el az országot.

Rómából jelentik: A *Messagero* bukaresti jelentése szerint az angol-román viszony fokozatosan romlik. Az angol követség több tisztviselőjének családja Istanbulba utazott.

Elmérgesedik a viszony Románia és Törökország között.

Bukarestből jelentik: A *Vreme* jelentése szerint tegnap este Törökország bukaresti követe jegyzéket nyújtott át a külügyminisztériumba. Ebben Törökország megkérdi, miért nem tett eleget Románia Törökországgal szemben petróleumszállítási kötelezettségeinek. Közli a jegyzék, hogy ha Románia a jövőben sem szállít, Törökország is beszünteti a gyapjuszállítást. Ugy tudják, hogy ma Görögország is hasonló jegyzéket nyújt át a román kormánynak.

Pensio
RESIDENCE

BUDAPEST,
V. FALKMIKSA U.1.
Tel: 417-750 126-506

ORION

Kapható minden ORION rádiókereskedőnél

Bemutatja a „MUSICA” Rácz Ernő cég, Rákóczi-ut 9.

Küszöbön áll Amerika beavatkozása a háborúba

A közvélemény aggódik a felkészületlenség miatt

Newyorkból jelentik: A *Newyork Journal American* pénteki számában cikk jelent meg, mely szerint washingtoni katonai és tengerészeti körökben gondot okoz az az Amerikában terjedő vélemény, hogy az ország még a következő hetekben vagy az európai, vagy a távolkeleti háborúba belekeveredik, vagy mindkét oldalon küzdeni lesz kénytelen. Az a vélemény, hogy az Egyesült Államok éppen olyan felkészületlen a hadviselésre, mint Anglia volt, amikor Chamberlain megüzente a háborút Németországnak. Az Egyesült Államok teljesítőképes ugyan, de ipara még nincs abban a helyzetben, hogy ellássa hadianyaggal Angliát és az Egyesült Államokat is egyszerre. Az Egyesült Államok hadseregének, légi erejének nincs még legénysége, hiányoznak a tisztek és hiányok mutatkoznak a felszerelésben is. Ha az Egyesült Államok belép, akkor támadó háborút kell indítania, teljesen felkészületlenül.

Willkie Rooseveltet képtelennek tartja a kormányzásra.

Newyorkból jelentik: Willkie köztársasági elnökjelölt folytatja a választási hadjáratot és beszédeiben hangoztatja, hogy Rooseveltet képtelen a kormányzásra. A békét — úgymond

— fenn kell tartani és ezt akarja majd keresztülvinni, ha megválasztják. Európába egyetlen amerikai katonának sepp szabad áthajóznia.

Magyar
Nitrogén
Műtrágya

PÉTI SÓ

(mészammonsalétrom)

17%
nitrogén
tartalommal.

Kerjen díjtalan szaktanácsot!

PÉTI

Nitrogén Műtrágyagyár R. T.

BUDAPEST

V, Nádor ucca 21

Keresztény szülők figyelmébe!

Iskolai tankönyveket és írószereket
olcsó árban beszerezhetik a
Nemzeti könyv- és papírkereskedésben
 Krausz István Nagyvárad, Rákóczi-ut 9

Gyors ütemben folyik az ipartestületek megszervezése

Véglegesen felszámolják a Munkakamarákat, megszűnnek a céhek s mindazok az elburjánzott szervezetek, amelyek nem a munkások és iparosok érdekeit szolgálták

Nagyvárad. Saját tud. Lapunk hasábjain több-féle foglalkoztunk már a visszatért erdélyrezi területek iparosainak és munkásainak helyzetével a napirenden tartjuk annak az akciónak munkáját és eredményeit, amely most a munkások és iparosok helyzetének megjavítására nagy erővel megindult. Ennek a munkának legfontosabb részét képezi az ipartestületek megalakítása.

Mint ismeretes a régi ipartestületek újjászervezése már megindult. A szervezés nagy erővel fo-

retekben, természetesen új magyar szellemben s bealulva a magyar rendszerbe fogják működésüket folytatni.

Ami a munkakamarákat illeti — folytatta nyilatkozatát Pleskó titkár — azoknak működését még a katonai hatóságok felfüggesztették s mint-hogy erre az intézményre a magyarországi érdekvéviselői rendszerben szükség nincsen, a Munkakamarát végleg felszámolják s működési körét helyileg a nagyváradai ipartestület, vidéken pedig a Kereskedelmi és Iparkamara fogja átvenni. Az ipartestületek megalakulása és az egyes szakmai ezakosztályok felállítása nagy fordulatot fog képezni a magyar munkások és iparosok életében s az ipartestületek megszervezése után minden valószínűség szerint az elburjánzott és nem a magyar iparosok, munkások érdekeit, hanem a román érdekeket szolgáló szabad társulások és ipari szervezetek — így a céhek működése is — meg fog szűnni.

Megelégedéssel vettük tudomásul a Kereskedelmi és Iparkamara titkárának nyilatkozatát, annál is inkább, mert a visszatért erdélyrezi területek kézműves iparosainak és munkásainak is az a kívánsága, hogy az ipartestületek minél hamarabb megkezdjék működésüket, mert rengeteg kérdés halmozódott föl, amelyeknek az elintézésé, megoldása mind az ipartestületekre vár.

Central szálloda

(előtört Központi) — Budapest, Baross-tér 23
 a Keleti pályaudvartól egy percrenyire,
 új vezetés alatt megnyílt!

lyó munkájáról Pleskó András, a Kereskedelmi és Iparkamara titkára a következő felvilágosításokat közölte lapunk munkatársával:

Az iparügyi minisztérium az ipartestületek megalakítását az egész visszatért területen megkezdte. Elsősorban a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara kerületében, tehát Bihar és Szatmár megyében rendelték el a szervezési munkálatokat. E célból ezt a kerületet külön bizottság járja be, melynek vezetője dr. Kocsódy Gyula miniszteri főtitkár. A bizottságnak a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében Pleskó András és Laczka Sándor titkár, míg az ipartestületek országos központja részéről dr. Dobsa László igazgató a tagjai. A bizottság a szervezés munkálatait Nagyváradon kezdte meg. A nagyváradai ipartestület működési köre nemcsak magára a városra, hanem a környékbeli községekre is ki fog terjedni. A nagyváradai ipartestület hivatalosan még e hónap folyamán megalakul, illetőleg iparügyi miniszteri rendelet hívja életre s a legrövidebb időn belül meg is kezdi működését.

A bizottság egymásután járja be a Kamara kerületében levő városokat és járásokat — s a szervezés munkáját Nagyszalontán, Margittán és Élesden már meg is kezdte. A következő napokban Székelyhid, Ermihályfalva, Nagykároly, Szatmárnémeti, Nagybánya, Szinórváralja és Erdőd kerül sorra. Öröndetes jelenség, hogy a katonai parancsnokságok a visszatért területeken a románok által megszüntetett ipartestületek ingó és ingatlan vagyonát mindenhol máris birtokába adta a kézműiparosoknak. Így a megalakítandó ipartestületek a kényeszerű szünetelés után teljesen a régi ke-

Semmelweis Az anyák orvosa

Főszerepben Úray Tivadar, Simor Erzsé, Gózon, Csontos

Önmaga ellen vét mindenki ki
 elmulasztja megnézni a szezon
 első gyönyörű magyar művészfilmjét

Ma a Belvárosi Filmszínházban

Német és angol kimutatás a háborús angol veszteségekről

Berlinből jelentik (NTI): Október 10-én kiadott angol hivatalos jelentés szerint a brit szárazföldi hadsereg, tengeri és léghaderő veszteségei a háború kitörése óta 21 ezer ember. A részletes adatok szerint az elesettek közül 1770 angol katona német, vagy olasz fogságban van.

A valóságban — állapítja meg a Német Távirati Iroda — csak Németországban 1530 tisztet és 35 ezer 500 altisztet és közlegényt tartanak fogságban. Így tehát a német fogságban lévő angol katonák száma nem 1770, mint a hivatalos angol jelentés mondja, hanem 37 ezer 50.

amint belépünk az iskola kapuján a szép, parkirózott udvarba. Dr. Nagy Györgyné igazgatónő keressük, hogy megtudjunk tőle egyetmást az iskola berendezéséről, célkitűzéseiről.

Megtudjuk, hogy az intézet 50 éves. Három különálló új emeletes épület sorakozik egymás mellett. Az első épületben a gimnázium irodái s parkettezett, napos, világos tantermei, a másodikban a különböző szertárak és muzeumok vannak, a harmadik épületben az ujonnan felszerelt tornaterem van elhelyezve.

Az intézetben (Nagyváradon, a Csengeri-utca 2. szám alatt) vannak külön vendégszobák, szórakozó és orvosi szobák; van az intézetnek egy teljesen modern felszerelésű orvosi rendelője is, ahol az intézet növendékei ingyenes orvosi kezelésben részesülnek. Az intézet ötszáz diákleányt tud elhelyezni. Maga az iskola tizenkét tanteremmel működik. A bentlakó növendékek külön német, francia és angol nyelvoktatásban is részesülnek.

Megtudjuk azt is, hogy a tanítás már október 13-án megkezdődik, tehát ajánlatos, ha azok a szülők, akik ebbe a pompásan felkészült intézetbe, illetve iskolába akarják gyermeküket beírni, azt minél előbb intézzék el. Az érettség- és pótvizsgák november 23-ikén lesznek. A növendékek irataikkal felszerelve jelentkezzenek.

Mi, a magunk részéről jószívvel ajánljuk ezt az intézetet és iskolát a szülők figyelmébe. Tapasztalataink szerint az intézet és iskola egész berendezése új, korszerű és az egészségügyi követelményeknek is teljes mértékben megfelelő, szelleme egészséges, keresztény, szociális szellem és mint állami, nyolcosztályos leánygimnázium egyedüli Nagyváradon.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at

Árainkat leszállítottuk!

Deutsch Posztóáruház

Tisztagyapju divatszövetek minden kiviteiben
 Nagyvárad, Kossuth Lajos-ucca 4. sz.

Budapest

központjában, a Nemzeti Színház tözsom-
szedságában áll Magyarország legszebb
áruháza, a

Corvin Áruház
(VIII., Blaha Lujza-tér 1).

A visszatért Erdély Budapestre utazó kö-
zönségét 56 áruosztály hatalmas választéká-
val, 750 főnyi személyzetünkkel, az
egy helyen vásárlás minden előnyével,
szeretettel várjuk.

Személyfelvonók, mozgólépcsők, étterem,
buffet, utazási iroda, stb. szolgálják kedves
közönségünk kényelmét.

Vidéki vevőszolgálatunk minden írás-
beli kérdésre részletesen válaszol, ajánlá-
sokkal szolgál és a rendelések leggond-
sabb elintézéséről gondoskodik.

Corvin — a jó minőségek áruháza és ezt
eddig sokszázezer vevőnk ragaszkodása
és bizalma bizonyítja.

Hatalmas árukészletünkől néhány példa:

Női télikabátok fekete divatszö-
vetből, szőrmézéssel, műselyem
Crépe de chine béléssel, 57³⁰
vatelinózva P 95.45,

Női szövetruhák, hosszú újjal,
divatszövetekből, különböző
színek és fazónok P 38 20, 24⁸⁰

Pangyolák, bolyhos „Habselyem”-
ből, végig gombos és átkö-
tős, sok színben P 17²⁵

Méterfűle - divatsapka, fekete,
sötétkék, barna, bordó, búzakék
és zöld színben, 54—58 fej-
bőség P 1⁹⁸

Gyapjú női divatkalapok, ango-
los és tokszerű formákban, fekete,
sötétkék, barna és bordó színek-
ben, 55—59 fejbőségben
P 5.80, 4⁸⁰

Bocskay-flüüllőny, sötétkék szín-
ben, ismert jó kidolgozásunk,
tartós minőség, 5-ös nagyság
számonkénti emelkedés P 1.60 21⁸⁰

Bocskay - leánykabát, sötétkék
színből, moscovita szőrmével, jó me-
legen bélelve, komplett fel-
hajtással, 65-ös nagyság P
emelkedés 5 cm-ként P 1.50 42[—]

Női divatmellény, mintás elővel,
tiszt gyapjú, külföldi kü-
lönlegesség, 42—48 sz. ... P 20⁰⁵

Férfi mellény, ujjas, jó kevert
gyapjú, szürke, drapp és barna szín-
ben, bolyhozott vagy sima
kötésű, 4—6 sz. P 19²³

Női bundanadrág, műselyemből,
belül bolyhozott, több szín-
ben, 44-48 sz. P 3.16, 50 sz.
extranagyság áremelkedéssel. 3⁴⁸

Veloursifon-sál,
préselt mintázással, a leg-
divatosabb színekben P 5⁵⁰

Divatgallérok, fehér cérnapiké-
ből, a legújabb fazónokban, szegő-
zött vagy géppel himzett
madeirás mintákkal P 2.70, 1⁸⁰

Zefír-fonalak, pullover és ruhák
kötéséhez, sodrott szálú
1 dkg P —.45, —.39

Madapolan, fehérneműre és ág-
neműre alkalmas, kb 90 cm
széles. 1 m P 1⁹⁸

Kombiné, műselyemtrikó, 3⁶⁰
szép himzéssel.....P

Kombiné, finom műselyemtrikó,
válogatott himzés- vagy
csipkedíszítéssel P 4⁹⁰

Hálóing, mintás műselyem-
lavable, csinos fazónok... P 9⁸⁰

Női nappa divatkesztyűk, szép
fazónokban, fekete, sötétkék
és barna színekben P 7.90, 6⁹⁰

Női harsnya, hajszálvékony, mű-
selyem, nagyon szép divatszín-
ben, gazdag választékban,
8 1/2, 9, 9 1/2-es nagys. P 3.32, 2⁶²

Férfi flórzokni, tartós minőség,
fekete, szürke és drapp
színben párja P 1.82, 1¹⁰

Férfi sportharsnyák, tiszta gyap-
júból, gumibeszívéssel, diva-
tos mintákban, párja P 8.11, 6²⁴

Crepe marocain, műselyem 2²²
nagy színválasztékban 1 m P

Crepe de chine, tartós műselyem,
óriási színválasztékban,
90 cm széles 1 m P 2²⁵

Mintázott cordbárony, 3⁹⁰
jól mosható, új minták, 1 m P

Tiszta gyapjú „Afghaline”
új őszi divatszínekben,
135 cm széles.....1 m P 10¹⁰

Tiszta gyapjú férfi öltönykeme,
140 cm széles
1 m P 21.80, 19⁸⁰

Férfi ing, tartós minőségben, rá-
varrott vagy külön 2 gal-
lérral P 6⁹⁰

Férfi alsónadrág, tartós puplin-
anyagból, izléses, sima szí-
nekben P 2⁹⁸

Pipereszappan, lanolin, Schützer-
gyártmány, kényes arc-
bőrre, kb, 12 dkg..... P —.60

Boratvaszappan, „Juventus”,
műanyag dobozban, kiváló
minőség..... P 1[—]

Magyarperzsák, torontáli szőnyegek,
paplanok, matracok és függönyar-
yak a leggazdagabb választékban.

Kérjük, közölje címét,
hogymint részletes szállítási feltételeinkről tájékoztathassuk.

CORVIN

A JÓ MINŐSÉGEK
ÁRUHÁZA

Első nagyváradai őskeresztény

Ruggyanta és fémbélyegzők. — Tűzi zománctáblák és jelvények. — Dombornyomások

BURMA és ami mögötte van

Irta: Csiszár Béla

Anglia a jövő csütörtökön újból megengedi a hadianyagszállítást Kína felé burmai gyarmatán keresztül: a londoni kormány e bejelentése körül főleg most már napok óta a távolkeleti helyzet, látszatra nem történt más, mint a július 18-án kötött angol-japán egyezmény felmondása, amelyben Anglia ígéretet tett, hogy egy negyedévre Japán iránti lojalitásból kifolyólag elzárja az egyedüli, délről Kína felé vezető utat a hadianyagszállítás elől s ezzel eleget tesz annak a régi japán sürgetésnek, hogy a nagyhatalmak ne támogassák fegyverrel és hadianyaggal Kínát. A burmai egyezmény hivatalosan annak a júniusi egyezménynek volt az ellenértéke, amelyben Japán kötelezte magát a tiencini angol- és francia ellenes blokádtól megkötésére. Most azonban, hogy Japán csatlakozott a tengelyhatalmakhoz, valamint megszállta Indokínát, az Egyesült Államok szerint semmi sem indokolja többé a burmai ut elzárását s arra Japán nem is tarthat igényt. Így, az Egyesült Államok ösztönzésére és sürgetésére Anglia felmondotta az egyezményt és szabad kezét ad Amerikának Csangkaisek támogatására.

Mert a burmai kérdésben a legfőbb érdekelt az Egyesült Államok. Nemcsak gazdasági, hanem katonai és politikai okokból is. Kína legodaadóbb támogatója ugyanis ma már nem Anglia vagy Szovjetország, hanem az Egyesült Államok. A Szovjetunió megegyezéséről tárgyal, Anglia helyzete fokozatosan rosszabb és elcsúsztatott: Amerika fokozatosan helyébe lép a keletázsiai vizeken, támaszpontjainak és pozícióinak presztígióját erősíti; másrészt a japán előretörés már egyenesen az ő házára megy, Japán mind erősebben fenyegeti hatalmi helyzetét és gazdasági érdekkörét is. Japán Achilles-sarkát Kínában látja továbbra is s ezért ad meg minden segítséget a jelenlegi kínai kormánynak: nemrég 20 millió dollár kölcsönt adott Csangkaiseknek, most pedig folytatni és fokozni akarja fegyverszállítványait.

Mindaddig, míg Japán nem foglalta el a dél- és délkeleti kínai tengerpartot, az Egyesült Államoknak több út is kínálkozott a szállítványok eljuttatására. Azóta azonban a legkézenfekvőbb utat, a Honkongtól a japánok elzárták azzal, hogy a várost elszigetelték a mögöttes országrésztől, majd Hainan szigetével együtt a délkínai partvidéket is elzárták, nem maradt más hátra, mint az Indokínától nyugatra fekvő, brit kézen lévő Burma (ejtsd: Börma) tartományt át ellátni fegyverrel és utánpótlással a kínai hadsereget. Az Indiával keleten szomszédos Burma ugyanis hosszú szakaszon határos Kína délnyugati részével. A határvidék magas hegyei között, egymáshoz közel bevált völgyekben kanyarognak Hátsó-India és Délkína nagy folyói:

az Irovádi, a Szelvin, a Mc-Kenn és a Jangee. A legalkalmasabb utvonalon, amelyn az amerikai segítség Csangkaisek kínai hadseregéhez eljuthat, a burmai Mandalay városból indul ki és Lasjon keresztül — ameddig vasút van — halad át a kínai határon, a délkínai Juan tartomány székvárosa felé. Kétúton kiépített ut vezet itt Kína felé, amit azonban erős veszély fenyeget, mert Japán részéről közölték, hogy a fegyverszállítványok megindulása napján az Indokínából felszálló japán repülőgépek bombáznák fogják az utat és minden eszközzel meg fogják semmisíteni.

Japán azzal, hogy megszállta Indokínát, nemcsak nagymérvű nyersanyagfelvételhez jutott, hanem kitűnő harcászati pontozás is, melynek birtoka majdnem teljesen közömbösíti a burmai ut megnyitásától adódó kellemetlen helyzetet. Hanoi és a többi Indokínai város repülőtéréről a japán gépek rövid idő alatt elérhetik a burmai utat és gyorsan vissza is fordulhatnak üzemanyagért, új hadianyagért. Ezenkívül Japán még más megtámadásokat is forgat agyában, amelyeket előreláthatólag majd csak a megnyitás napján jelent be. Nem lehetetlen, hogy Burma körül egyszerre felforrósodik a távolkeleti légkör és Japán, valamint az Egyesült Államok között súlyos konfliktusra kerül sor. Japán a napokban kijelentette, hogy nem tűri más hatalmak beavatkozását a keletázsiai új rend előkészítésébe s ha valamelyik hatalom Kínát továbbra is támogatja, segíti, azt kihívásnak tekinti. Utóbb félreérthetlenebb üzeneteket is kapott Washington Tektől: ennek ellenére Amerika nem mondhat le a kínai szövetségese támogatásáról, mert ezzel egyrészt nagy hatalompolitikai céljait lökné félre, másrészt nagy tökérekeletiségeit, kínai befektetéseit és ottani jó felvevőképeségű piacait semmisítené meg. Japán viszont mindenáron meg akarja akadályozni, hogy a kínai ellenállás elhúzódjék.

Burma a keletázsiai vizek és a Csendes-óceán két nagy hatalmának, Japán és az Egyesült Államok vetélkedése drámai színterének igérkezik. A világ kíváncsian várja, melyik hatalom marad győztesként a burmai uton és merre dől el a nagy ázsiai dráma: Japán javára vagy pedig az Egyesült Államok, illetve az angol-szász világ győzelmével ér-e véget?

KALAPOKAT

NAGY FERENC-nél
 Károly-körút 1. sz.
 (Rákóczi-út sarkán)
 Főlk: Erzsébet krt 27

Az 1940 szeptember 6-iki lakbérék irányadók

A m. kir. nagyváradai városi katonai parancsnokság 2428-kat. köz. 1940. szám alatt a következő rendeletet adta ki:

Nagyvárad város egész területére kiterjedőleg a fő- és albérleti lakások és egyéb bérleti objektumok béreit az 1940 szeptember 6-án fennállott bérekre rögzíttem s az időközi emeléseket semmisnek nyilvánítottam.

Minden bérleti jogviszonyt 1941 február 1-ig meghosszabbított. Ezen meghosszabbítás nem érinti a bérbeadónak esetleges rendkívüli felmondásra való jogait.

Nagyvárad, 1940 október 11.

Vitéz RAJNAY KÁROLY,
 tábornok, városi katonai parancsnok.

A vállalatok kizárólag csak a Munkaközvetítő Hivatal útján szerezhetik be munkásaikat

A m. kir. nagyváradai városi katonai parancsnokság 2429-kat. köz. 1940. szám alatt a következő rendeletet adta ki:

Utasítom Nagyvárad város területén dolgozó munkaadókat, (gyárak, ipari- és kereskedelmi vállalatok, vállalkozók, iparosok, stb.), hogy munkásaikat az anyaországi rendelkezéseknek megfelelően kizárólag a Munkaközvetítő Hivatal útján szerezhetik be. Amennyiben pedig nem ezuton kerültek volna foglalkoztatásra, ezeket is tartoznak szerződötetésük után a lehető legrövidebb időn belül összes személyi adatainak beszerzésével bejelenteni, nyilvántartás végett.

Nagyvárad, 1940. október hó 7.

Vitéz RAJNAY KÁROLY,
 tábornok, városi katonai parancsnok.

Osztálysorsjegyek
 az október 19-én kezdődő új m. kir. osztálysorsjáték I. osztályához
 nyolcad: negyed: fél: egész:
P 3.50 P 7.— P 14.— P 28.—
Suchtár bankháznál
 Budapest, VIII. Üllői-ut 6.
 Oriás számválaszték. Előzékeny ügykezelés. Azonnali nyeresémenyfizetés.

Közegészségügyi állások betöltése a visszacsatolt területen

A m. kir. nagyváradai városi katonai parancsnoksága 2433-1940. kat. köz. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Akik tisztiorvosi, községi (kör) orvosi, városi orvosi, kórházi, vagy intézeti orvosi, gyógyszerész, zöldkeresztes egészségügyi védőnői, gyermektelepi, felügyelőnői, óvónői, egészségügyi, szülésznői ápolónői megbízásra, illetve védőnői, szülésznői, egészségügyi tanfolyamra pályázhatnak, kérvényezhetik azt írásban az 1. hadsereg katonai közigazgatási csoporthoz Kolozsvár (Igazságügyi palota) címezve.

A kérvényhez mellékelni kell nyolcad iv nagyságu lapot, ráírva a következő személyi adatokat:

Név. — Lakáscím. — Jelenlegi foglalkozás. — Hova, milyen állásra pályázik. — Kor. — Valóság. — Anyanyelv. — Nyelvtudás. — Iskolai végzettség, képesítés. — Eddigi szolgálatok. — Megjegyzés.

Ezeket az adatokat megbízás és fogadalomtétel előtt okmányokkal kell majd igazolni.

Gyorsabb és közvetlenebb eljárás érdekében célszerű a kérvényt személyesen benyújtani a hadsereg katonai közigazgatási csoport egészségügyi előadójánál (Kolozsvár, Igazságügyi palota), ahol egyben az eredeti okmányokat is be lehet mutatni.

Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k.
 tábornok, városi katonai parancsnok.

Ne kíséreltezzon!

Cserépkályhát kizárólag a bevált Hardtmuth rendszer szerint rakassa át, mellyel Legujabb stílusú és színű chamotte kályhák, kandallók nagy választékban! Szerelés - Atrakás - Javítás

50% fiamegtakarítást ér el. Kizárólag

Telefon 17-76

„Bafisc” KERAMIK

Cserépkályha lerakat. — Szinbáz mögött
 Fügcsch Jozsef keramikus mérnök
 Szilágyi Dezső-u. 3.

ÜZENETÜNK

Erdély visszatért részében lakó

MERCEDES-BENZ

gépkocsik tulajdonosainak!

A Mercedes-Benz Automobil R. T. budapesti cég a németországi Mercedes-Benz gyáraknak magyarországi érdekképviselője. Budapest belterületén, kb. 2 hold területen

korszerűen felszerelt gépkocsijavító-üzem,
nagykiterjedésű gépkocsiraktárak és az összes
Mercedes-Benz személy- és teherautótypusok-
hoz szolgáló, dúsan felszerelt alkatrész-raktárak

felett rendelkezünk. Cégünk a németországi Mercedes-Benz gyártmányú személy és tehérgépkocsiknak, valamint a magyarországi Mávag-Mercedes-Benz és Láng-Mercedes-Benz gyártmányú benzinmotoros és dieselmotoros teherautóknak és autobuszoknak eladási központja. Vidéki vevőink érdekei felett mind közvetlenül, mind pedig vidéki képviselőink és service-állomások útján örködjünk. Teljes teikészültséggel és szeretettel állunk visszatérő erdélyi testvéreink rendelkezésére és kérjük, hogy kívánságaikkal bennünket felkeressenek,

Mercedes-Benz
Automobil
Részvénytársaság

Budapest, XIII., Csafa-utca 29. — Telefon: 290-890.

Canterbury volt az Anglia elleni német támadások középpontja

Már az angol diákokra is szükség van

Berlinből jelentik (NTI): Péntek délelőtt és délután a német légi erők erős kötelékei zárt támadást intéztek az angol szigetek délkeleti csúcsa ellen. A jó látási viszonyok következtében rendkívül jó eredménnyel támadták a kijelölt célpontokat. A támadások középpontja Canterbury volt, ahol minden erősségű gyújtó- és robbanó-bombát dobtak le. A támadás után az egész város felett megfigyelt erős füstképződések bizonyítják a találatok megsemmisítő hatását. Egy másik városban robbanó bombákkal megsemmisítettek egy gyárat. Amszterdamból jelentik: A londoni rádió felszólította az angol diákokat, hogy önkéntesen jelentkezzenek katonai kiképzésre, mivel sürgős szükség van rájuk a haza védelmében.

Nagy tüzeket okoztak Londonban a német bombák.

Berlinből jelentik (NTI): Szombatra virradó éjszaka a német légi erő már a sötétség beálltával újra megkezdte támadásait London, valamint Dél- és Közép-Anglia katonai célpontjai ellen. A kora reggeli órákban is még sok német bombázó gép tartózkodott London felett. Az első hazafelé szálló gépek rádiójelentést adtak le, mely szerint a Cityben, északon

és Newingtonban nagy tüzeket lehetett megfigyelni.

Pokoli bombaeső zúdult az elmúlt éjszaka Londonra, Liverpoolra és Manchesterre.

Londonból jelentik (Reuter): Az elmúlt

üzletekben károkat okoztak a bombák. Többen életüket veszítették és megsebesültek. Péntek este, alkonyatkor az ellenség bombát dobott Mersey Side-re. Az áldozatok száma csekély.

Berlinből jelentik (NTI): A német légi haderő október 12-re virradó éjszaka változatlan erővel támadta az angol városokat, kikötőberendezéseket, ellátási központokat és hajókaravánokat. Különösen feltűnő volt az angol fényszórók kisméretű tevékenysége. Londonra, Liverpoolra, Manchesterre szakadt rá elsősorban a pokol, Világosan meg lehetett figyelni a

éjszaka első felében az ellenség légitámadásai tovább folytak az ország ellen. A támadás főként London és vidéke ellen irányult, de délen és délkeleten, valamint Skóciában és Északnyugat-Angliában is több helyen bombát dobtak le. Londonban és vidékén a házakban és

hűtőházakra is áttért tüzet. Eredményesen bombázták a város különböző negyedeit is. Manchester közelében levegőbe röpült egy gázgyár. Telitalálat ért egy fontos vasutvonalat is. Londonban nagy tűzvész pusztított a város közepén, mely a Cityt nappali fényvel világította meg.

DOMBAY PENSIÓ

Budapest, V, Zoltán-u. 16

Az ország általánosan ismert és közkedvelt pensiója.
A legtökéletesebb komfortot nyújtja.
Konyhája elsősorú. Mérsékelt árak.

Tel.: 119-372

Írógép

részletre, kedvező feltételekkel

Kézpénzért nagyon olcsón! **Kovács Aladár**
BUDAPEST VII., Nagyatádi Szabó (Kertész) utca 46
Telefon: 428-141

NEUMANN M. cég
 utóda **Sámson János**
Olcso áruai jók,
jó áruja olcsó
 Felöltő P. 85, télikabát P. 120, gyermek kabát P. 48, öltöny P. 90

Külön mérték szabóság

A magyar munkástörvényekről tartott előadást Pleskó András, iparkamarai titkár

Intézményesen orvosolják a nagyváradai munkanélküliséget

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken este fél-hét órai kezdettel értekezlet volt a Fűzes-utcai Munkásotthonban a nagyváradai munkásság minden szakmabeli képviselőinek részvételével. Az értekezleten, amelyen jelen volt a katonai parancsnokság kiküldötte mellett Pleskó András iparkamarai titkár is, Szabó János építőipari munkás elnökölt. Üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte Pleskó András iparkamarai titkárt, ismertesse azokat az anyaországbeli törvényeket, amelyek a munkásviszonyokat szabályozzák. Szükség van ezeknek a jogszabályoknak az ismertetésére, hogy a munkásság tájékozva legyen, milyen jogai és kötelességei vannak, milyen követelésekkel léphet fel munkaadóival szemben s ezzel a bizonytalanság légköre helyett az új építő munkához, a gazdasági élet fellendítéséhez annyira szükséges nyugodt fegyelmezett szellem lesz úrrá a munkásság soraiban.

Pleskó András iparkamarai titkár rendre ismertette a munkabérekre, a fizetéses szabadságokra és a munkaidőre vonatkozó törvényes intézkedéseket.

A munkabérek szabályozása.

A munkabérek ügyében a törvény intézkedéseket tartalmaz a bérek legalacsonyabb színvonalának a meghatározására. Mindenütt, ahol annyira csökkentek a munkabérek, hogy az emberséges megélhetést nyilvánvalólag nem biztosíthatják, a miniszternek joga van a munkabérek szabályozását elrendelni. Bizottságot küld ki, amely egyaránt meghallgatja a munkaadókat és a munkavállalókat és ezek előterjesztései alapján hoz határozatot. Midőn ezt a határozatot a miniszter megerősítette, az kötelezővé válik az illető üzem számára.

A munkabérek megállapításánál figyelembe veszik a területi szempontokat, vagyis azt, hogy az illető üzem a fővárosban, törvényhatósági városokban, vagy pedig más községekben működik-e s aztán a ténylegesen teljesített munka minőségét, vagyis azt, hogy a munkás mint művezető szakmunkás, betanított munkás, segédmunkás, napszámos, vagy pedig egyéb minőségben nyert alkalmazást. Ez utóbbi szempontnál figyelembe jön a szakmai gyakorlat kérdése is, azért mindenkinek meg kell szereznie a munkakönyvét, mert csak azokat a gyakorlati éveket számítják be a munkás előnyére, amelyek a munkakönyv bejegyzéseivel tanúsíthatók.

Magyarországon — folytatta Pleskó iparkamarai titkár, — minden tényező azon munkálkodik, hogy a munkásságnak emberi életszínvonalat biztosítson. Ezzel szemben munkakészséget és fegyelmezettséget várnak a munkástól, mert ez nemcsak közgazdasági, hanem általános nemzeti érdek is.

Előadásának e részében kifejtette Pleskó iparkamarai titkár a munkásság szervezkedésének szükségességét is. Csak a fegyelmezett és szakmánként megszervezett munkásság tudja a törvény szerint neki járó munkabért kikövetelni. A törvény e tekintetben lehetőséget

nyújt arra, hogy a munkás, aki esetleg nem volt jogos igényeinek tudatában, három évig visszamenőleg is követelhesse elmaradt járandóságait.

A munkaidő és az emeltfizetéses túlórázások.

A munkásviszonyokat szabályozó magyarországi törvény napi 8 órás munkaidőt, vagyis 48 órás munkahetet vezet be. Csak egyes ipari

Akar nyerni?
 Rendeljen sorsjegyet!

Teodorov. ts Tódor

m. kir. osztálysorsjegy főúrusítónál
 BUDAPEST VIII., Rákóczi-ut 51/b.

5 hónap alatt **44.000** nyereményt
 sorsolnak ki, a nyeremények összege

9,758.000 — arany pengő

I. osztály huzása október 19 és 22.

Sorsjegyek árai:

1/8 P. 3*50 1/2 P. 14*—
 1/4 P. 7*— 1/1 P. 28*—

szakmában és kereskedelmi vállalatoknál van a napi 9—10 órás munkaidő, illetve az ennek megfelelő heti munkaidő megengedve. A túlórákat a munkaadó 25 százalékos emeléssel köteles megfizetni.

A 8 órás munkaidőre vonatkozó intézkedést most a rendkívüli időkre való tekintettel felfüggesztették ugyan, de a túlórák bértöbbletére vonatkozó rendelkezés érvényben van.

Fegyelmezett munkás — lelkiismeretes munkaadó.

Minden munkásnak, aki legalább egy évig folyamatosan alkalmazásban volt, fizetéses szabadságra van igénye. Ez alól csak azok a kisüzemek képeznek kivételt, melyek kétfőnél ke-

vesebb munkással dolgoznak.

Egy év után 6 napi fizetéses szabadságot élvez a munkás. Ez a szabadságidő öt év után 8 napra emelkedik s minden erre következő három év után újabb egy nappal növekedik. Az alkalmaztatás folyamatosságát nem szakítja meg, ha a munkás önhibáján kívül vagy üzemi-leállítás miatt három hónapot meg nem haladó időig nem dolgozik.

Ezek főbb vonásokban a munkaviszonyok szabályozásáról szóló magyarországi törvény intézkedései. A törvény fegyelmezettséget követel a munkástól, de ugyanakkor súlyos megtorlások — így a közszállítások megvonásának — terhe alatt kötelezi a munkaadót a szabályzat előírásainak betartására.

A munkások biztosítása és adózása.

Pleskó András iparkamarai titkár ezután az O. T. I. (Országos Társadalombiztosító Intézet) szervezetét ismertette, különösen a mun-

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

kásbiztosítási kötelezettségre való tekintettel. A munkás alkalmazásával egyidejűleg megtörténik a munkás biztosítása betegség, baleset, rokkantság, öregség stb. esetére. A biztosítási díjak felerészben a munkást, felerészben a munkaadót terhelik.

Adófizetés tekintetében egyelőre a román uralom alatt megállapított kötelezettségek maradnak érvényben, természetesen a törvénytelennül kirótt terhek levonásával. A magyar törvények értelmében azonban havi 80 pengő keresetig nem kell majd adót fizetni.

Nagy szabású terv Nagyvárad iparának fejlesztésére.

A város katonai parancsnokságának az értekezleten megjelent kiküldötte a nagyváradai munkásság panaszait, különösen a munkanélküliség kérdését tette szóvá.

— Ezen, — mondotta, — csak átmenetileg segíthet az a megoldás, hogy a nagyváradai munkanélkülieket az anyaország ipari központjaiban helyezzzük el. Gyökeresen kell a bajon segíteni. S ez csak úgy történhetik, ha az illetékes tényezők nagy ipari központtá fejlesztik Váradot. Erre vonatkozólag emlékiratban fogjuk a kormányznak előterjeszteni elgondolásumkat. *Mindenekelőtt ismét üzembe kell helyezni a Phoebus-gyárat, amit a románok leszereltek és eltelepítettek innen, aztán ugyan csak üzembe kell helyezni a Rimánóczy-vagonjavító gyárat s ehhez kapcsolódna valamennyi nagyváradai gyár továbbfejlesztése mindaddig, amíg teljesen meg nem szűnik a munkanélküliség.*

Ha tudtunk eddig túrni...

Az értekezlet befejezésül Szabó János építőmunkás szólt az egybegyűltekhöz. Türelmre intette munkástársait.

— Ha tudtuk túrni, — mondotta, — huszonkét éven át az idegen uralom sanyargatásait, akkor kell, hogy megértéssel legyünk a magyar kormányzat iránt, amely egy kifosztott országrészben, egy szegény megcsontított ország eszközeivel mindent elkövet, hogy mindnyájunk számára életheletőséget teremtsen. Ez természetesen nem történhetik máról-holnapra. De ha Csonkamagyarország talpra tudott állani, sőt fel tudott szabadítani minket is, akkor bizonyára megtalálja az eszközöket a mi létkérdéseink megoldására is. (—)

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik.
 Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel.
 (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, tele on, stb.)
 Polgári szálló — polgári árak

A Magyar Királyi Államvasutak Hivatalos Menetjegyirodája

AZ „IBUSZ”

minden utazási ügyét a legmegbízhatóbban elintézi

Autóbuszjáratok (Autobus Tours)
Budapest, V. Vörösmarty tér 7.Központi Menetjegyiroda:
Budapest, V. Vigadó tér 2.

Az „IBUSZ” irodái Erdélyben:

Nagyváradon:
Horthy Miklós-tér 5.Kolozsvárott:
Mátyás király-tér 7.Marosvásárhelyen:
Ugron Gábor-tér 4.Tizenötezer kiló árú
lefoglalása

A jövőben internálják az árultitkolókat.

Nagyvárad. Saját tud. A m. kir. városi katonai parancsnokság szombaton délben a következő hivatalos közleményt adta ki:

Egy helybeli nagyvállalat elmulasztotta a meghatározott időpontig anyagkészletét bejelenteni. Ezért eme készletet (körülbelül 15 ezer kilogramot) elkoboztam. A jövőben hasonló esetekben a vállalat vezetőségét nyomban internálom.

Nagyvárad, 1940. október 12.

Vitéz Rajnay Károly s. k.
tábornok, városi katonai parancsnokAz erdélyrészi képviselők
külön parlamenti csoportot alakítottak

Egységes magatartás általános és elvi kérdésekben

Budapestől jelentik: (Magyar Tudósító) Az erdélyrészi képviselők parlamenti csoportja tegnap délután tartotta a képviselőházban első értekezletét. Elnökké Bethlen Györgyöt kértek fel. A jegyzői tisztelet Arvay Árpád látta el. Pál Gábor ismertette azokat a kérdéseket, amelyek a parlamenti csoport számára időszerűvé váltak. Szükségesnek tartotta hangoztatni, hogy elvi megállapodás jöjjön létre, melynek értelmében kimondották a parlamenti csoport megalakulását és a csoport tagjai kötelezően kijelentették, hogy minden általános és elvi kérdésben egységes magatartást ta-

núsítanak. Ezután Erdély és a partium viszatéréseivel kapcsolatban a kérdések végtelen sora merült fel, melyben a csoport tagjai állástfoglaltak. A felszólalók megegyeztek abban, hogy az erdélyrészi behívott képviselők parlamenti és parlamenten kívüli magatartásukban a tiszta nemzeti és erkölcsi szempontokat a legmesszebbmenően veszik figyelembe és a leghigorubbán járnak el a csoport olyan tagjával szemben, aki esetleg ellenkező magatartást tanúsít. Végül elhatározták, hogy első-havi képviselői tiszteletdíjükből áldoznak a Fő-méltóságú Asszony erdélyi akciója javára.

Bel- és külföldi hírlapok, folyóiratok, tudományos- és szaklapok előfizetését, vagy példányonkénti megrendelését, bizományi kapcsolatok létesítését megbízhatóan lebonyolítja

az „IBUSZ” hírlaposztálya

Budapest, V. Akadémia-utca 10

A debreceni villamosmű
emlékzástól ajándékozott
a váradi villamosműnek

Vasárnap lesz az ünnepélyes átadás a Városháza dísztermében

Debrecen Szabad Királyi Város Világítási Vállalata emlékzástól ajándékozta a Városháza Villamosműve részére való átadási ünnepsége 1940 október 13-án, vasárnap délelőtti 12 órakor a városháza dísztermében.

Az ünnepély műsora a következő:

1. Erdélyi induló.
 2. Magyar Hiszekegy.
 3. Vitéz Szegedi Gyula, Debrecen sz. kir. város Világítási Rt. vezérigazgatója emlékzástól ad át Nagyvárad Város Villamosműve részére.
 4. Vitéz Rajnay Károly tábornok, városparancsnok üdvözlő beszéde után Bazili Mihály, a Nagyvárad Városi Villamosmű igazgatója átveszi az emlékzástól.
 5. Hazafias beszéd, mondja Fényes Dezső Debrecen Sz. Kir. Város Villamosági Rt. h. főkönyvelője.
 6. Hímnusz
- A műsorban szereplő énekszámokat András-si Ede zenetanár, országos karnagy vezényelte alatt a Nagyvárad Magyar Dalkör adja elő.

Amerika repülőgépeket
szállít Kinának

Newyorkból jelentik (NTI): A Newyork Post jelentése szerint Washington repülőgépeket szándékszik szállítani Kinának.

Washingtonból jelentik (Reuter): A Newyork Times szerint az Egyesült Államok kormányának személyszállító hajók küldését vette tervbe a Távolkeletre az amerikaiak hazaszállítására.

A Német Távirati Iroda washingtoni jelentése szerint a Washington Daily News a japán-amerikai helyzetről írva megállapítja, hogy az Egyesült Államok kormányának el akarja kerülni Japán kihívását, mert Japán könnyen

komoly viszályt idézhet elő és akkor a három-hatalmi szerződés következtében az Egyesült Államok hamar belekeveredhet a világháborúba.

Mélyponton az amerikai dollár árfolyama

Belgrádból jelentik: A Politika newyorki értesítése szerint az amerikai dollár árfolyama 5.80-ról 4.03-ra esett. Ezen a mélyponton csak akkor állt a dollár, amikor Németország megindította Belgium és Hollandia ellen az offenzívát. Ma úgyszólván egyetlen svájci bank sem vásárol dollárt. Ezt azzal magyarázzák, hogy sok effektív dollár érkezett a bankokhoz.

DORIAN Filmszínház

Jókai Mór egyik legszebb művének filmváltozata:

AZ ARANYEMBER

Szereplők Kiss Ferenc, Egyri Mária, Mezey Mária, Csontos Gyula, Petheő Attila, Rózsahegyi Kálmán, Uray Tivadar

Legújabb világhíradók!

A délutáni 3 órás előadások, valamint a vasárnap délelőtti matiné olcsó helyárrakkal.

A Magyar Királyi Dohányjövédék
összes árúit is árusítják

az „IBUSZ” pavillonjai,

ahol játék- és bazárárúk, gyümölcsök és mindenféle cukorka áruk is kaphatók

Vásároljunk a BAROSS SZÖVETSEG tagjainál:

Novák nőikalap üzlet árban, minőségben, izlésben vezet. BUDAPEST Rákóczi-ut 1.	Bundák, ezüstrokák Nagy választék! Olcsó árak! Katzer Árpád szücsmester, udv. szállító BUDAPEST VI. Nagymező-utca 25	Zászlók OBERBAUER A. utóda Magyarország legrégebb templomberendező és zászló- készítő vállalatánál! BUDAPEST IV., Váci-utca 41 Telefon: 18-83-44, 18-36-41 Alapítási év 1863.	Kappel Iró gép Geha Sokszorosító gép vezérképviselete Hj. Horváth László BUDAPEST VII. Wesselényi-utca 49	RADNICS ALAJOS Asztalos, butorkereskedő Budapest VI., Király-u. 84 Üzem: IX. Knézits-u. 1. Telefon: 222-767 Salát készítmény: Modern kony- habutórok, előszoba- és hall- berendezés, kárpitosáru, reha- mier, szalon, matrac, eseléd- szoba butor. — Nagy választék! Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek!	
Bundát szőrmét POREMBÁ szücsstől BUDAPEST IV. Károly-körút 28. Telefon	 SSS SPORTFELSZERE LESEK SZAKÜZLETE V. SZEMÉLYNÖK UTCA 16.	Bodnár szücs Bundák, rókák, alaki- fások modell szerint Budapest IV., Párisi-u. 2 Telefon: 181-317	Fáth harisnya, kesztyű BUDAPEST, IV. Ferenciek tere 2. sz.	Sport és ruházat Wira SPORT BUDAPEST IV. Túrr-utca 7	SCHNEIDER Budapest IV. Régiposta-u. 12 Harisnya, uri-, női divat. Kötött áru, rövid áru
Magyar urak Magyar ruháját Mohácsy készíti Museum-kert 11. sz. felemelet 4. Tel. 383-548	Az Erdélyi hölgy- közönset szeretettel várja Zsubori Nelly ruhaszalonia Budapest, IV. Bécsi-u. 5	Vászón, fehér- nemű, kelengye Mössmer cégnél IV., Váci-utca 1.	Hoepfner és Társa Budapest IV., Haris-köz 2 függönyanyagok, butorcretonok, butorszővetelek, csipkék, fátvölök, női divatalkák Telefon: 187-308 Postatakarékpénztári csekk számlaszama: 12.405.	Fűszer és csemege üzlet Nagy Istvánné Bécsi-út 88. szám	

Bevásárlási források:

Zobel HARISNYA BUDAPEST IV. Petőfi Sándor-u. 2. átjáróban. Telefon 386-613. VI. Teréz-körút 34. Dossseffy-utca sarak. — Telefon 327-968	Nyeste Mihály aranykoszorús cipészemester Budapest IV., Duna-u. 6 (Váci-utca sarak. Klotilla palota). Cipő különleges- ségek, vadász, tisztai csiz- mák. Ortopéd cipőket a legjobb kivitelben készít beteg és fájos lábakra. Telefon: 180-147	Elsőrendű minőségű és fasonu szőrme áruk. Wakun Fülöp szücs Budapest IV., Kecskeméti-utca 11 Telefon: 185-253. Alapítva 1870	SMART PERFUMERY illatszer és kozmetikai különleges- ségek BUDAPEST, Bécsi-utca 9	Elegáns fiúk ruhásboltja EDELMANN Budapest Kamer Mayer Károly-utca 2
Legrégibb és megbizható- nak elismert gyermekruha- üzlet Becker Karoly Budapest, IV. Váci-u. 2. Alapítatott: 1840 Telefonszám: 182-749	A régi „JÄGER“ alsóneműek szaküzlete Horváth és Társa Budapest, IV. Bécsi-utca 5 Különleges kötöttárak, gyanjú és selyem márkás harisnyák.	SEMLER J. m. kir. udvari szállító Szövet és selyemkülönlegességek Budapest, V. Deák Ferenc-utca 12 Alapítatott 1850-ben	Márkás Rádió, Gramofon természetesen MARKUS-tól Budapest, Rákóczi-ut 59. Telefon: 144-801. Csere! Részlet! Alkalmi vételtek!	

Johann Béla államtitkár erdélyi szemleutja

Kolozsvárról jelentik: (MTI) Jo-
hann Béla belügyi államtitkár megse-
mlelte Erdély közegészségügyi intézményeit. Utját Kolozsvá-
rt kezdte, majd Szolnok-Doboka, Beszterce-Na-
szó, Marostorda, Csik, Udvarhely és Háromszék
vármegye meglátogatása után visszatért Kolozsvá-
rra. Munkatársával meg tárgyalta terveit és
megsemlelte a legsürgősebb tennivalók irányel-
veit. Intézkedett a zöldkeresztes védőnőképző in-
tézetek megalakításáról és az annyira sürgős baba-
képzés felől. Kolozsvári tartózkodása alatt tisztáz-
ta mindazoknak az intézeteknek meglehetősen bo-
nyolult helyzetét, amelyek a belügyi és közokta-
tásügyi kormányzatot közösen érdeklik. Az állam-
titkár Kolozsvárról Nagyváradra utazott és az it-
teni egészségügyi intézetek megtekintése után,
visszatér Budapestre.

„DEBRECEN“
a főváros legkedveltebb
étterme
az erdélyi úri közönség kedvenc
találkozóhelye

Heller Frigyes

Női kalap Szabott árak!
Budapest
VII. Csányi-utca 12. szám
TELEFON: 145-645
Nagyban és kicsinyben

**„Hol lakjunk,
hol szórakozunk“**

A budai **SZEIFFERT**
Kávéházban a legjobb magyar
nótaénekes
Orbán Sándor énekel
Cigányzene. Melegkonyha.

HUBERTUS vendéglő.
Telefon 356-586
BUDAPEST, Kapás-u. 36.
Az erdélyi találkozóhelye. **György Vince**
Kitűnő konyha. Elsőrendű italok. muzsikál
Tulajdonos: **DUNST GYULA** a kolozsvári New-York étterem volt vezetője

Időjárás

A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése
szerint a várható időjárás a következő huszon-
négy órára:

Délkeleti szél, éjjel és reggel sok he-
lyen köd, nappal tulnyomóan derült idő.
A hőmérséklet nem változik.

A SZENT ISTVÁN TÁRSULAT KÖNYV-
ADOMÁNYA ERDÉLYNEK. A Szent István Társu-
lat igazgató választmánya most tartotta évad-
nyitó ülését. Napirendelőtt az elnök megemlékezett
Erdély hazatéréséről. Erdősi Károly prelátnak al-
elnök annak a szellemnek jelentőségéről beszélt,
amelyet Erdély néhai nagy püspöke, gróf Mailáth
Gusztáv hirdetett. Dr. Takáts Ernő pápai kamarás
vezérigazgató jelentésében többek között arról
számolt be, hogy a társulat Erdélyi közönyvtárai-
nak több mint 5200 könyvet adományozott. A Társu-
lat ebben az évben még mintegy harminc művet
jelentet meg.

Deutsch Mór és Fiai
férfi, fiú-ruha és bundaneműgyár
Budapest, Károly király-ut 28
(Közp. Városháza)
Eladás nagyban és kicsinyben
Nagymagyarország legrégebbi cége

Zsidó sors

Irta: dr Krüger Jenő

Történelmi drámák korát éljük. A csillárok fénye, a zenekar nagydobja helyett lángbanálló metropolisek és töbttónás bombák pokoldőreje jelzi a színpadot, ahol egy-egy nép tragikus sorsa beteljesedik. Ezek a drámák azonban egyuttal egy-egy jelenetet képezik a zsidóság évezredes tragédiájának is, amelynek utolsó felvonása most folyik. Ebbe a monumentális színdarabban, legalább statisztika szerepben mind részt veszünk. Nem tekinthetjük magunkat egyszerű nézőknek, mert a dráma mindenütt, magán a nézőtérben is folyik.

A zsidóság mindig kis nép volt. Sikereit sohasem népi erejének, hanem egyenkint való érvényesülésének köszönhette. A példátlanul erős faji összetartás sohasem vezetett egységes támadó vagy védelmi frontra, ellenben kimeríthetetlen erőforrása volt a számtalan apró guerrilla csapatnak, melyek az egész világot bekalandozták és vívták az ő sajátos kis harcaikat. Tömegben a zsidó mindig a ghejtóba szorult, egyénileg azonban a legfényesebb pozíciókba került. A zsidó tömeg mindig szegény volt, de évezredek óta a leggazdagabb emberek zsidók voltak. Sok zsidó megnyerte korának minden elismerését, de maga a zsidóság soha, sehol nem örvendett rokonszenvnek s a zsidóüldözés egykoru magával a zsidósággal.

Mint hogy nemcsak minden gyűlölettel, de minden elfogultságtól is mentesnek érzem magamat, tárgyilagos szemmel megkísérlem a zsidó sors, a zsidó tragédia áttekintését.

*

Az elmúlt századok, sőt évezredek zsidóüldözései elszigetelt, helyi jellegű események voltak, amelyeknek semmi köztük sincs a napjainkban felzárkózó zsidókérdéshez. Más népfajok is elszigeteltek hasonló, sőt még külön üldözéseket; gondoljunk csak a világháború utáni években Kis-Ázsiában történt szörnyű örménymészárlásokra. Számtalanszor előfordult a világtörténelemben, hogy egyes néptörzseket annyira kiirtották, hogy nyomuk sem maradt meg. Az oknyomozó történettudomány utólag igyekszik az indító okokat felfedezni, de bárminő eredményre jut is, egy fontos jelenséget nem hagyhat figyelmen kívül: az üldözött nép mindig idegen volt.

Roppant nehéz az „idegenség” fogalmát meghatározni. Az csak természetes, hogy a kínai nekünk idegen, hiszen más a testalkata, a színe, más a nyelve, a vallása, a kulturája. Mégis nem ezeken a tényezőkön fordul meg az a teljesen szubjektív megállapítás, hogy valaki idegen. Vannak teljesen európai külsejű és kulturájú kínaiak, nyelvünket tökéletesen megtanulják, sőt már abban nevelkednek, jó keresztények, — és mégis idegenek. Viszont egy német, vagy francia, ha szót sem tud magyarul, bármilyen vallású és kulturájú, ő mégsem idegen számomra. Ez a szubjektív érzés mindig megvolt, megvan és meglesz az őszes népek és a zsidók között. A magyar és zsidó között fennállhat a legbensőbb barátság, a legőszintűbb nagyrabecsülés, a lelkesedésig menő hámulat, sőt szerelem is, — mégis a magyar, de minden más nemzet fia is, a zsidót idegennek fogja érezni, s ez az érzés köleszont. Legvilágosabban jelentkezik ez az érzés, ha magyar-zsidó házasságról van szó. Nem

érdekházasságra gondolok, hanem szerelmi házasságra. Ha elhárul is a valláskülönbség, ha minden külső körülmény a házasság boldogságát látszik is biztosítani, ha tényleg boldog is a házasság és egészséges, tehetséges gyermekek származnak is belőle, — mégis úgy a magyar, mint a zsidó közvélemény helyteleníteni fogja a házasságot.

Mi ennek a jelenségnek a magyarázata? Régebben a valláskülönbségre hivatkoztak, de hiszen ez kiküszöbölhető; ma a „fajelmélet” van divatban, ami szintén tökéletesen meghatározás. Kinek jutott valaha is eszébe a magyarok és örmények, a németek és szlávok, az angolok és irek közötti keveredést elítélni? Ezt az idegenkedést még nem is a házassági benső viszony gondolata kelti, hanem az a megérzés, hogy két „idegen” egyén között állandó szoros együttélés nem lehet természetes, tehát elítélendő. Olyan ösztönyszerű érzés ez, amelyet éppennyem nem tudunk megmagyarázni, mint egyes állatok és növények egymás iránti öntudatlan ellenszenvét.

Ha a zsidókkal szemben fajelméletre hivatkozunk, talán nem használunk éppen helyes szót, de ezzel a szóval egy tényleg létező fogalmat határozunk meg. Bizonyos, hogy a jelenlegi zsidóság nem tiszta fajszertípi leszármazottja Izrael né-

HARSANYI LAJOS VERSE: GYASZJELENTÉS

Tudatom az elsápadt Nap nevében
S a Holdban, melynek két szarva már a héten
Jégkékben állt; nevében a hűlő vizeknek
S a maderaknak, míg ijedten dél felé sietnek,
A fákban, míg elakadó szívveréssel állnak,
A pökökben, mik sárga réteken kaszálnak
S a magamban is, kinek száztörkű hangja már
Főnséges tiszta szökat menő, tudatom csendben:
Még halt a nyár. Még halt a Nyár.

A fiatalok még nem értik ezt a szörnyű hirt.

A nagy halott dermedten várja a gyülekezőket.
Az erdőszélre kiállnak a szende kicsi özek,
A domb, víz, vadak, halak gyűlnek, süsognak,
Egy nyárfa sáráranypénzt szór a koldusoknak.
Az utakon a nyírfák, (kispapok) fehér karíngben,
Karjukról füstölő fanyar tömjénje libben.
Az úton végig jegenyék piros sora sühog,
Mint infulában várakozó halk prelátusok.
A dombon a Hold kettős szarva gyertyaként ég.
Mégnyújtja minden mécsesét a bársonykék ég.
Mégérkezik a főpap. Ára bú, a haja ősz
S temetni kezdi a Nyarat a Biboros: — az Ősz.

pének, de az is bizonyos, hogy az élő kultúrnépek között egy sincs, amely eredeti faji tulajdonságait oly nagy mértékben fenntartani és elszigetelni tudta volna, mint a zsidóság. Nemesak a lengyel ghejtők milliói tömegeiben, hanem Olasz-, Francia- és Angolországban is, ahol aránylag kevesen vannak, — sőt ott is, ahol csak egyetlen zsidó él. Ezeket a faji tulajdonságokat kritizálni nem akarom. Ostobaság volna a kiváló tulajdonságok előtt szemethunyni és felesleges a rossztulajdonságokat kiszínezni. Elég leszögezni, hogy ezek a megkülönböztető faji tulajdonságok megvannak. A főkritérium az, hogy együttesen vannak meg, mert külön-külön minden más fajban is megtalálhatók.

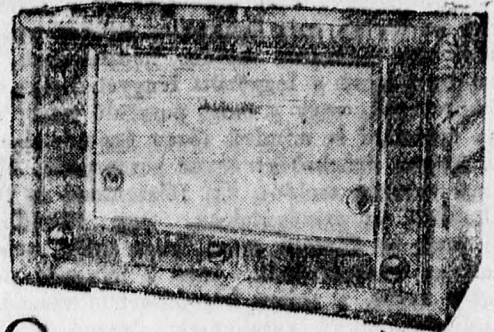
Egy fiatalon öngyilkossá lett, szertelen, de nagytehetségű zsidó filozófus: Weininger Ottó, egyetlen hatalmas munkájában meggyőzően mutatja ki a zsidó faji tulajdonságok erősen nőies jellegét. Női olvasóimra tekintettel mellőzöm ennek a megállapításnak rendkívül találó bizonyítékait, mert azt találnák belőle kiolvasni, hogy a nőket viszont zsidó tulajdonságokkal akarom vádolni. Egyezünk ki abban, hogy amint ellenszenves a férfias nő, úgy ellenszenves a nőies férfi is. S mikor ezt megállapítjuk, talán már rá is jöttünk a kérdés helyes magyarázatára. A világtörténelemben számos esetben látjuk, hogy amikor valamelyik nép férfias felbuzdulása tetőpontját éri el: forradalmak, háborúk idején, — kitör a program, éppen úgy, mint mikor kiesiben a mulatságról hazatérő, alkoholtól kissé felvillanyozott társaság kiadja a jelszót: üsd a zsidót!

Kétségtelen, hogy a hitlerizmus és fasizmus a népeknek férfias tulajdonságait hívták életre.

TELEFUNKEN

441 V

atökéletesen
tisztahangú

Skuner rádió

Bemutatja a „MUSICA”
Rácz Ernő cég, Rákóczi-ut 9

A vasfegyelem, az elszántság, az egyéni érdekről a közösség javára való lemondás, az abszolút tekintélytiszteltet olyan elvek, amelyek a zsidóságtól nemcsak idegenek, hanem amelyeknek megvalósításánál a zsidóság akadályt képez. Olyan erős akadályt, amilyen erős a zsidóság képvisel. A zsidóság tragédiája pedig éppen az, hogy túlságosan nagy erőt képvisel. Olyan nagy erőt, amely már meghajolni nem képes, hanem felveszi a harcot és úgy győz, vagy elbukik.

A zsidóság természetellenesen nagy erejét egy kis összehasonlítás teszi kézzelfoghatóvá. A világon körülbelül ugyanannyi zsidó van, mint román. Képzeld el, hogy a londoni, párizsi, newyorki, a berlini, bécsi, budapesti lapok, bankok, gyárak, bányák tulajdonos részben román kézben volnának. Mit szólna ehhez a világ és mit szólnának ehhez a zsidók? Természetesen találnák-e, hogy a világ vagyonából aránylag ezerszeresen több essék a románokra, mint más nemzetekre? Ha románok irányítanák az öt világrésznek nemcsak kereskedelmét, hanem még a hadseregeit is? Ha románok volnának minden országban az írók, a művészek, ha ők ülnek az egyetemi katedrákon, ők volnának az orvosok és ügyvédek? Ha annyi volna a vezető román szerteszét a világon, hogy alig maradna belőlük munkás és földműves? Természetesen találnák-e és tűrné-e ezt a világ és a zsidóság?

A zsidóságnak ez a természetellenes nagy hatalma, a zsidó intelligenciának túlmagas aránya vezetett arra, hogy évezredes simulékonyságát, alkalmazkodási képességét a túlerő felismerésének s a kellő időben való visszavonulásnak okosságát elvesztette és szembehelyezkedett a feltörő új kor-szellemmel: felvette a harcot. Eddig a zsidóság az emberiség nagy harcaiban kitűnő megérzéssel, mindig az erősebb mellé állott s a győzelemből kivette a részét. Talán most követte el azt a végzetes tévedést, amely a megsemmisüléshez vezet. Nem hitte el, hogy győzelemre vezessen egy olyan mozgalom, amely eleve kizárja a zsidóságot, mert vezetőik tudják, hogy ha zsidók is részt vesznek benne, magukhoz ragadják a vezetést és a mozgalmat eltérítik eredeti irányától. A német és olasz zsidók elég erősen képzelték magukat a küzdelemre s nem tették le idejében a fegyvert, melyet Hitler és Mussolini azután kicsavartak a kezeikből. Erre kiépítették a második nagy védelmi vonalat. Ezért kellett majdnem egész Európának háborúba keverednie. Ha Hitler nem jut ellentétbe a német

Vorsteher C. A. és Pál

Budapest, VI, Ankerköz 1-3

a „CAPAVO” védjegyű

csipke, mindennemű zsinór, szalag, klópl
fügöny, gumiszalag, ölpöflüsz, nadrág,
harisnyatartó különlegességek gyára

Több mint 400 magyar munkás és tisztviselő

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Nagyvárad Fiókja

Alapított 1841-ben
kelt királyi szabadalmlevéllel.

Alaptőke és tartalékalapok
64,100.000 pengő

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Minden ügyben készséggel ad szak-
szerű felelősséget.

Sürgőnycim: COMMERZ. Telefonszám 10-31

zsidókkal s nem győzi le őket, Anglia soha sem kényszeríti háborúba Európa nagy részét. A cseh és lengyel megszállás, Norvégia, Belgium és Franciaország tragikus sorsa, mind ennek a második védelmi vonalnak egy-egy elcsétt erődje. Most omladozik az utolsó bástya.

A cionista mozgalom elején azt jósoltam egy zsidó barátomnak, hogy ez a természetellenes és a pénz korlátlan hatalmára alapított törekvés Palesztinát fogja a történelem legnagyobb programjának színhelyévé tenni. Ma azt mondanám: New-York lesz az. Az erődövezetek elpusztulása után ide vonul vissza a vert vezérkar: ez a fellegvár; itt van az utolsó, még érintetlen zsidós hadsereg. Szándékosan nevezem zsidós hadseregnek, mert éppen úgy, mint a legyőzött lengyel, belga, francia hadseregek, vagy a most pusztuló angol sereg, — az amerikai is minden józan ész ellenére, teljesen idegen érdekekért lépne sorompóba. Mint a hajdani veterán zsidós, aki félszemmel és féllábbal koldult az országutakon, úgy tűnődhetnek majd ezek az államok azon, hogy miért nem maradtak az ekeszarvánál, azaz a nyugodt polgári fejlődés útján, s miért bocsátkoztak veszedelmes kalandokba, miért verekedtek olyanokkal, akik nekik soha rosszat nem akartak.

A zsidósok leszegődtek, a harcot végig fogják vivni, még ha nincs is kilátásuk győzelemre. De mi lesz a legyőzött vezérekkel? *Mi lesz a zsidók sorsa?* Berlin, Párizs, London: egy-egy visszavonulási szakasz. Most New-York következik. Tovább menekülni nem lehet, a Csendes óceán nem Verestenger és a tulsó oldalán nem az ígért földje fekszik. De előtte is hatalmas akadály van, az Atlanti óceán, melyen átkelni, vagy átrepülni ma még nehéz probléma. Nem is fog rá sor kerülni, másképp látom a jövőt.

Már a világháboru óta Amerikába vándorolt a világ aranykészletének jelentékeny része, most pedig Amerikán kívül alig van arany. Azon felül az európai államok annyival tartoznak már Amerikának, hogy józan ember nem is gondolhat annak visszafizetésére. Az utóbbi hónapok kivándorlói is mérhetetlen aranyat, bankót, értékpapírt és drágakövet vittek a tenger túlra. Hogy a pénzüket befektethessék, rávették Amerikát a fegyverkezésre és Anglia támogatására. Amerika is a zsidó tőke adósává vált, ma holnap ugyiszólván minden pénz zsidó kézben lesz. Közben Németország megmutatja a világnak, hogy egy gramm arany nélkül egészen tisztességesen fel lehet fegyverkezni, egyszerűen lehet gyártani, termelni, exportálni; sokkal gazdagabb államokat érdekkörébe lehet vonni, sőt ha kell, le is lehet azokat győzni. Élni lehet arany és valuta nélkül is. Mire a gazdag zsidóság és a pénz kivonul Európából, Amerika is rá jön arra, hogy a földalatti pánckamarákat arany helyett szalmával is nyugodtan megtölthette volna, mert az igazi érték csak a két kéz munkája. A tőkére alapított vállalatok összeomlanak, a munkanélküliség általános lesz s következik a zavargás és pogrom. Amerikában több a józan ész, mint bárhol a világon, ott nem fogják megvárni, hogy Hitler győzze le őket, maguk fogják újra meghódítani Amerikát s ez lesz a zsidóság drámájának utolsó jelenete.

A pénz hatalmával együtt fog megszűnni a zsidóság hatalma. A zsidóság ezzel végig játszotta világtörténelmi szerepét. További sorsa a színpadról leszorult színészé, aki utolsó szerepe után tulajdonképpen meg is halt, mert aki tovább él az egy öreg, rekedt, bánatos kispolgár, akinek régi dicsőségéről szóló dadogását unottan hallgatja a fiatal nemzedék. A zsidóság jövőbeli helyét valóságos munkaerejéhez mérten fogja a jövő kijelölni. Megmarad egy kicsiny, szétszórt, gyengefizikumú népfaj, mely vagy megújodik s elindul a pusztába, más kontinenseken keresni az új ígért földjét, vagy aláveti magát az új furaok uralmának s lassan felszívódik, elpusztul.

Eltűnését észre sem fogja venni a világtörténelem.

Hungária drótfonat

Kérjen díjtalan árlégyzékét!

Erdély régi szállítója
HAIDEKKER SANDOR
Budapest, VI., Andrássy-ut 21/42

Az Alföld Erdélyért

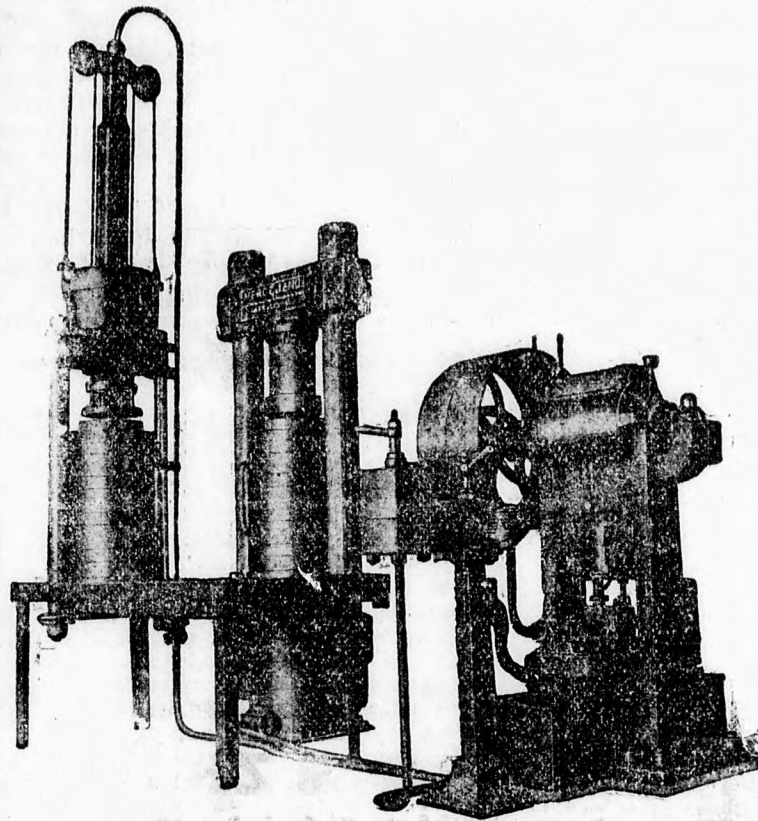
Sok természeti kincsel és értékkel gyarapodunk Északkelet-Erdély visszacsatolásával. De az Alföld is nyújt édes, visszatért testvéreinknek olyan öléből fakadt áldásos gyógykincset, amit eddig nem ismerhettek, mert felfedezése a gyászos trianoni rabság alatt történt.

A jászkarajenői csodaforrásról, a Mira glaubersós gyógyvizről beszélünk, mely a csonkaországi orvosok tanácsa és ellenőrzése mellett sok százezer gyomor-, epe-, máj- és cukorbeteg egészségét adta vissza.

Szívből köszönti az Anyaországához való visszacsatolás alkalmával régi vevőit és szívesen látja az új vevőket

Hercz Jenő Gépgyára és vasöntődéje, MISKOLC

Alapított 1879. évben.

Gyártási ágazatok:

Teljes növényolajgyári berendezések, szab. olajmaghajlógépek,

Ricinus toktalanító gépek.

Viznyomású berendezések ipari célokra.

Vasszerkezetek.

Tartányok.

Bányacsillék.

Távvezetési vasoszlopok és szerelvények.

Mezőgazdasági gépek.

Vízvezetési és csatornázási cikkek.

Gép- és kereskedelmi öntvények.

Általános gépépítészetbe vágó munkálatok

A Magyar Philips Művek RT szerepe a kereskedelemben

1925-ben alakult meg a Philips Rádió és Villamosági R.-T., amely mint a hollandi Philips világcég leányvállalata először hozott ki a magyar piacra hálózati rádiókészülékeket. Ezzel a

Nemcsak a rádiókészülékek gyártása terén vannak Philipsnek Magyarországon érdemei, hanem a rádiócsövek gyártása terén is, amelyben az 1925-ben létesült Vatea rádió és vill. r.-t. is a Philips érdekkötélkébe vonták és azóta a Philips laboratóriumában világszerte szerzett gazdag tapasztalatokat is módjában állott gyártmányaihoz értékesíteni.

A Vatea rádió és vill. r.-t. a rádióvevőcsövek kivül adócsövek gyártásában is a technika csúcsteljesítményét nyújtotta, melynek legjobb bizonyítéka, hogy a magyar királyi posta összes rádióállomásai honi gyártmányú Philips adócsövekkel vannak ellátva a legkisebb típusútól a legnagyobb, 300 KW-os típusokig.

1939 elején a két vállalat a régi vezetés mellett Magyar Philips Művek R.-T. cég néven fusionált és remélhető, hogy a magyar rádióipar és kereskedelem fejlődésében továbbra is jelentős és mindinkább fokozódó szerepet fog betölteni.

Zongorák, pianók jótállással részletre is

Lipovniczky Szevér

törvényszéki hites szakértőnél

Budapest

Rákóczi-ut 34. I. em.

Bangolás. Javítás. Szakbecslés.

technikai ujtással új és eddig ismeretlen utat nyitott Magyarországon a rádiókereskedelemben. Az akkori idők technikai csúcsteljesítménye, a Philips világcéget megalapozó minőséget jelentő hálózati Philips rádiók egy csapásra meghódították a magyar közönséget.

A Philips név nemsokára az egész országban közismertté lett, mert agilis vezetősége széleskörű szervező munkájával lehetővé tette, hogy a legkisebb falu lakosai is megismerkedhessenek az ujszerű rádióval. Ennek következtében a rádió fogalma az egész országban egybeforrott a Philips névvel és a rádióelőfizetők száma feltűnő gyarapodást mutatott. Ehhez nagyban hozzájárult az a körülmény is, hogy Philips az addig ismeretlen rádió-részletfizetési kedvezményt biztosította a vásárlóközönségnek.

1932. évben Philips megteremtette a rádiókészülék hazai gyártását, majd később üzembe helyezte a magyar Philips rádiógyárat. Az 1938-as Nemzetközi Vásáron pedig bemutatta a magyar közönségnek a Philips távolbalató készüléket, adó- és vevőállomásokkal együtt.

Vendéglő, kávéház, cukrászda, bár berendezések és felszerelések, sörkimérő pultok, jégkészítők, székely, asztalok, pamlagok, alpaca evőeszközök, sültés tálak, nagy választékban. Használtak és újak kaphatók.

ROSENFELD,

Budapest, Népszínház-utca 31.

A nagyváradai mozgóképszínházak mősora:

BELVÁROSI: A NŐK ORVOSA.
DORIAN: AZ ARANYEMBER.
APOLLO: JÁNOS VITÉZ.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30 P, félévre
15 P, egy óra 2.50 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg s nem adunk vissza

Magyarok Nagyasszonya

Evek óta most ünnepelték meg először a viszatért magyar katolikusok Nagyasszonyunk és Pátrónánk napját. Október 8-án van ez az ünnep, azonban a város katolikus magyarsága méltó fénytel és pompával akarta megülni s így vasárnapra gyűlt össze a Székessygházban, hogy szívének őszinte hálójával hódoljon a Magyarok Nagyasszonya és Pátrónája előtt.

A magyar nemzet mindig bizalommal és szeretettel fordult égi pártfogójához, amikor sötét felhők tornyosultak föléje. Nemzeti lobogóján hordozta dicsősége alakját, amikor ellenség tört legdrágább kincsére: szabadságára. A századok viharában annyiszor tapasztalta, hogy bizalma és szeretete nem hiábavaló. A Magyarok Pátrónája mindig féltő gondval őrizte és védte országát, amelyet Szent István királyunk ajánlott fel neki.

Amikor ezen a vasárnapon felhangzik a hálaadó ének a székessygházban, a felszabadulás feltéti öröm egybeolvastja szívünket az ő anyai szívével.

EGYHÁZI ZENE. A székessygházban tartandó vasárnapi ünnepélyes hálaadó szentmisén a székessygházi ének- és zenekar dr. Krüger Jenő vezetésével Schöpf Te Deumát, Beliczay F. dur miséjét, Skraup Diffusa est-jét, Jókai Ave Mariáját, továbbá a Boldogasszony Anyánk-at és a magyar Himnuszot adja elő.

CUKOR és ZSIR

MEGTAKARÍTÁST jelent a 100 képes
VÁNCZA kincses receptkönyv.
Ingyen küldi a VÁNCZA-GYÁR
Budapest, 10-es posta.

VÁNCZA

sütőpor

„ERDELYÉRT”. Lapunk „Erdélyért” akciójára N. N. 5 pengő adományozott. Az eddig bejött összeg 3.600 p. 70 fillér.

P. Köhler Ferenc budapesti lazarista atya előadása. Nagyvárad. Saját tud. P. Köhler Ferenc budapesti lazarista atya október 14-én, hétfőn délután 4 órakor az Immaculata intézet dísztermében értékes előadást tart a modern Szent Vincés szegény gondozásról. Az előadást vetített film kíséri. Ugyanekkor bemutatják a budapesti Eucharisztikus Kongresszus filmjét is. Az előadásra szeretettel várja az érdeklődő hivatelt a rendezőség.

Cristamary kéri a váradi hölgyeket:

Ha Pestre jönnek, feltétlenül nézzék meg a legújabb modelljeit.

BUDAPEST IV., Váci-utca 17

Felbívjuk a cipész és csizmadna iparosokat, hogy a bejelentő iv kitöltése végett jelentkezzenek az ipartestület helyiségében október 14-ig. Cipész szakosztály.

Apolló Filmszínházban

Petőfi Sándor halhatatlan remekműve. Megzenésítette: Kacsóh Pongrácz

János vitéz

Főszerepben: Dr. Palló Imre, Bayka Margit és Kiss Ferencz. Jegyelővét egész nap. Számozott helyek. Legújabb világhíradók

A GYERMEKNEK

„MAGASLATI NAPOT”!

Kérdezze az orvosát: fejlődését segíti, egészségét védi. A „magaslátó nap” csak hánai jelzéssel valódi!

Kapható a szaküzletekben!

Érdekes, színesen illusztrált leírást küld:

MAGYAR SIEMENS

kvarclámpa-osztály

Budapest, VI., Nagymező-u. 4.

Érdeklődni: **Magaslátó nap**

Főlerakat: AEG-Unio, Budapest, V., Rudolf trónörökös-tér 5.

Az idén nem adják ki a Nobel-díjakat. A svéd távirati iroda közlése szerint a fiziológiai és az orvosi Nobel-díj 1940. évre nem kerül kiosztásra. Az elhatározás okául azt hozták fel, hogy pillanatnyilag egy jelölt sem akad erre a díjra. Más forrás szerint a többi Nobel-díjat sem adják ki.

Ásványvizek-gyógyvizek

ÉDESKUTY-nál

Budapest, V., Erzsébet-tér 8.

NINCSENÉK ZAVAROK ROMÁNIA KENYÉRELLÁTÁSÁBAN. Bukarestből jelentik: (Orient Rádió) Hivatalos helyen cáfolják egyes külföldi lapok híreit, melyek szerint Románia kenyérellátásában zavarok álltak volna be. (MTI).
* **Suchtár Bankház** minden nyíreményt azonnal kifizet. Sorsjegyet csak Suchtárnál vehet. Budapesten, Üllői-ut 6.

PROHÁSZKA PÜSPÖK SZÜLETÉSI ÉVFORDULÓJÁN, október 10-én az esztergomi plébánia falán emléktáblát lepleztek le, amelynek felírása szerint a szentéletű püspök ebben a plébániában kezdte lelkipásztorkodását 1882-ben. Dr. Brenner Antal helyettes polgármester a Prohászka-kultusz jelentőségéről beszélt és átvette a város nevében megőrzésre az emléktáblát. Reviczky Elemér alispán ugyancsak Prohászka püspök érdemeit méltatta s utána az egybegyűlt virágokkal halmozták el Prohászka püspök ezobrát. Elhatározták, hogy minden évben megünneplik Prohászka püspök születésének évfordulóját és halála napját.

A NAGYVÁRADI KATOLIKUS LEGÉNY-EGYLET vasárnapi háziestélyére egy a közönség, mint a rendezőség lázasan készülődik. A kitűnő zene, izletes konyha, olcsó bor mellett a rendezőség kedves szórakoztató meglepetésekkel fog szolgálni. A háziestély már délután hat órakor megkezdődik.

Megnyit a Teleki-utca 2. sz. a.

Kádár György „LEVENTE”

könyv-, papír-, magyar iparművészeti és játékaruk üzlete. — Óriási választék iskolai és irodai cikkekben.

Tintenküli töltőtollak és többosztályú írónok íerakata
Nagyon olcsó árak!

ROMÁNIA UJRA MEGKEZDI A GÖRÖGORSZÁGBA VALÓ PETRÓLEUM-SZÁLLÍTÁST. Bukarestből jelentik (Reuter): A román kőolajipar illetékes hatóságai újra megvizsgálták a Görögország irányában elrendelt kőolajkiviteli tilalmat. Azzal a feltétellel, hogy Görögország megfelelő ellenőrzést szervez az olaj újrakiszállításának megakadályozására, Románia — úgy hírlik, — belement abba, hogy kielégíti Görögország szükségletét. Ilymódon csak rövid időre szakad meg a kőolajszállítás, amíg ez a szerv megkezdí működését.

A váradvelencei Rosenberg-féle készítem békésen kiegyezett munkásaival. Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Nemzeti Munkaközpont nagyváradi titkárságától nyert értesüléseink szerint a titkárság közvetítésével a váradvelencei Rosenberg-féle készítem munkásai békésen kiegyeztek az üzemtulajdonossal és héttől kezdve az üzemben rendes ütemben tovább folyik a munka.

Szerszámgépgyár Részvénytársaság

Budapest, X, Endre-utca 13-15

Gyárt:

Esztergápadokat
Nűszerészpadokat
Shaping-gépeket

Marógépeket
Fűrógépeket
Excenterpreéseket

és egyéb szerszámgépeket.

Meghívó. A Húsiparosok szindikátusa értesíti tagjait, hogy rendkívüli közgyűlést tart 1940. október 18-án délelőtt 11 órakor az ipartestület helyiségében, melyre a tagok pontos megjelenését kérjük. Amennyiben a tagok kevés számban jelennek meg, úgy az új rendkívüli közgyűlést tekintet nélkül a megjelent tagok számára, ugyanazon helyiségben 12 órakor tartjuk meg Elnökség.

Tanév-nyitások a nagyvárad-i iskolákban

Szent László iskolája

E város alapítójának, a magyar keresztény lovagi eszmény megtestesítőjének nevét viselő gimnázium ünnepélyes keretek között nyitja meg október 15-én kapuit. Tanárok és diákok reggel Veni Sanctén vesznek részt, hogy Istennek hálát adjanak a magyar érvéketért és nevelő, fejlődő munkájukhoz a teremtő Lélek erejét kérjék. Utána a Katolikus Körben lesz délelőtt fél 11 órakor az évvnyitó ünnepély.

Mi volt ez az iskola az elmúlt husz év alatt és mi kell, hogy legyen máttól kezdve? Az elmúlt keserves husz esztendőben volt ugyan ugynevezett magyar tagozat, de abban kevés hely és kevés szerep jutott a magyar érzsnek.

Mint hamu alatt a parázs, úgy szinylődik a magyar gondolat az idegen elnyomatás alatt.

Ennek a parásznak kell most hatalmas tüzzé lobbannia az évvnyitó ünnepélyre. Felejsük el, ami volt és építsük a jövőt. A középkor lovagi eszményének megtestesítője, városunk alapítója Szent László király hassa át szellemével e megújított gimnázium tanári karát és ifjúságát. Alkossonak a szülőkkel együtt egy nagy családot, melynek gondja, hogy a jövő nemzedék a szentlászlói kötelezettségét, áldozatos hazaszeretetét és lovasiasság szellemében nőjön fel. Ugy viselje ezennél minden diák az új, cimerepajzsos sapkát, mint aki tudja mivel tartozik a nagy király nevét viselő intézetnek.

Ebben a megújított és a teremtő Lélek tüztől átjár szellemben nyílnak meg a nagyvárad-i Magyar Királyi Állami „Szent László” reál-gimnázium kapui.

Tátray Barna

A „Szent László gimnázium tanára.

A Zrínyi Ilona Felsőkereskedelmi Leányiskola folyó év október 15-i ünnepélyes megnyitása ünnepélyes külsőségek között megy végbe. A megnyitási ünnepség részletes műsora a következő: 8-9. Istentisztelet. (Felekezeti szerint tanárnők vezetésével templomba menetel.) 10-12. 1. Himnusz. 2. Major László Károly igazgató ünnepi megnyitóbeszéde. 3. Erdélyi induló. 4. Pósa Lajos: Magyar vagyok c. versét szavalja: Devich Mária. 5. Farkas László: Zrínyi Ilona c. versét szavalja: Papp Magda. 6. Erdélyi Zoltán: A hazáért c. versét szavalja: Bancsik Valéria. 7. Magyar Hiszekegy. 8. Szózat. Kérjük a szülők megjelentését. Igazgatóság.

A SZENT VINCE INTÉZETBEN október hó 15-én kezdődik az előadás.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A Szilágyi Dezső-utcai M. Kir. Állami Leánygimnáziumban az iskolai év ünnepélyes megnyitására a növendékek október 15-én, kedden reggel 8 órakor jelentkezzenek. Énekpróba vasárnap délelőtt 11 órakor lesz.

A református elemi iskoláink október 15-én, kedden reggel 9 órakor ünnepélyes tanévnyitó istentisztelettel kezdik meg a tanítást. Az évvnyitó istentiszteletre a növendékeket szüleikkel együtt szeretettel elvárjuk. Igazgatóság.

A m. kir. állami Baross Gábor kereskedelmi középiskolában hétfőn, október 14-én van az utolsó beiratkozási nap. Az iskolában magyar és román tagozat lesz II-VIII. osztályokkal. A tanév megnyitó ünnepély kedden, október 15-én lesz az intézet dísztermében. Ezen az iskola minden beírt növendéke köteles megjelenni. Az igazgatóság.

Legújabb pesti szőrmék megérkeztek,
a legolcsóbb árakban készülnek,
a legjobb modell szerint

ERKA-szücsnél

Nagyvárad, Rákóczi-ut 17

A Láposy Zeneiskolában a tanítás megkezdődött. Beiratások folytatólagosan. Bethlen-utca 20. szám

A nagyvárad-olaszi római katolikus elemi fiúiskola igazgatósága felhívja az ezen iskolába beiratkozott tanulókat s azok szülőinek figyelmét, hogy a Veni Sancte folyó hó 13-án reggel 8 órakor lesz az olasz római katolikus plébánia templomban s utána az iskola megnyitása. A gyermekek fél nyolc órára gyülekeznek az iskola helyiségében. A tanítás október 15-én kezdődik.

A nagyvárad-i m. kir. állami tanítónőképző (Őr-utca 3.) Nagyváradon lakó növendékei október 14-én, hétfőn délelőtt 11 órakor jelentkezzenek az intézet zenetermében. Igazgatóság.

Ipartelepek - Textilgyárak

Váci Testvérek

gépszij- és műszaki bőrárugyár
Budapest, VI. Vilmos Császár-ut 15/d

Gépszijak,

bőrtömítő gyűrűk, karmanlyuk, minden formában. — Textilgyári szijak. — Sodrótömlők, fátalosztósizjak, Nischelhofen-flohrteilriemen Picker- verőszizjak, stb.

Műszaki bőrcikkek, gömbszizjak, ventilátorszizjak, éksizjak, stb.

A református polgári leányiskolában az évvnyitó istentisztelet október hó 15-én lesz, az olasz templomban. A beiratkozott tanulók 15-én, kedden reggel fél 9 órára gyülekeznek az iskolában. Az igazgatóság.

Tanévnyitás a leányiparostanonciskolában. Az állami szakirányú leányiparostanonciskola beiratkozott növendékei 15-én, délután 3 órakor a tanévnyitáson jelenjenek meg a Sándor-utcai iskolában.

A nagyvárad-i Notre Dame de Sion leánygimnáziumban (Nagyvárad Rákóczi ut 48) a tanítás megkezdődnek az elemi négy osztályában, valamint a gimnázium első osztályában, magyar román tagozattal. Beiratkozni lehet d. e. 10-12-ig, d. u. 4-6-ig. Továbbá az internátusba már is felvesz bennlakó és más iskolába járó elemi, közép és felső iskolásokat. Nyelvek, zene és tornatanítás, valamint felsőbbrendű ellátás. Erdeklődni az intézetnél Rákóczi ut 48, d. e. 10-12-ig és d. u. 4-6-ig.

Csekély befektetés

fényes eredmény

HA VELE ILLUSZTRÁLJA HA
KLISÉ REKLAM FÉMCIMKÉT ALKALMAZ
ES NYOMTATVÁNYAI MINDEN
MŰVÉSZI KIVITELBEN LEJUTANYOSABB ÁRBAK SZÁLLIT: GYÁRTMÁNYBAN

NAGYVÁRAD **Hönig J.** KALVARIA U. 38A

TELEFON: 23-03 HÍVASRA JÖVŐK
TERV ÉS VÁZLAT INGYEN

Olcsó magán és bérházak,

Eladó ingatlanát kérem bejelenteni!

Szilágyi Dezső-utca 3. - „Bafiso” cserépkályhaleterakat

Telefon: 17-76.

házhelyek, szőlők és földbirtokok elköltözés miatt sürgősen eladó. — Minden eladó ingatlan nyílvántartott! Minden igényt kielégíték!

Horváth

ingatlaniroda

Telefon: 17-76.

Delejessége a legnagyobb, tartossága felülmúlhatatlan. Ezze készül a szép külsejű, amellest esőben, sárban, nagy és kiss sebesség mellett is változatlanul fényerős, megbízható

BOSCH

Dinamó

Tekintse meg a könyv kiviteit és mégis 6 Volt 3 Watt teljesítményű WMA-típusokat

kerékpárkereskedőjénél

Közöljék a mérnökök címüket és adataikat a városi mérnöki hivattal

A m. kir. Nagyvárad thjf. város katonai parancsnokságának mérnöki hivatala 34.352-1940. szám alatt a következő rendeletet adta ki:

A budapesti Mérnöki Kamara átiratára felhívok minden akár szabadpályán, akár magánalkalmazásban működő magyar mérnököt és építész-mérnököt, aki Nagyvárad város és környékén lakik, hogy nevét, állását, mérnöki szakát, foglalkozását és postai címét közölje 3 napon belül nyílt levelező-lapon a Nagyvárad városi mérnöki hivattal.

Az összeállított névsor Budapestre fog küldetni, hogy ezután a Kamara közvetlenül fordulhasson a mérnökökhöz.

Addig is a főmérnöki hivatal a jelentkezőknek postán meg fogja küldeni a budapesti Mérnöki Kamara közleményét.

Nagyvárad, 1940. október hó 9-én.

Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k. tábornok, városi katonai parancsnok.

Arlejtési hirdetmény

A nagyvárad m. kir. Bábaképző Intézet igazgatósága az intézet részére szükséges 37 vagon két éves vágású I. oszt. búkk, cser vagy gyertyán hasáb tűzifa szállítására nyilvános arlejtést hirdet. Az arlejtésen résztvevő kereskedők, vagy fatermelők zárt borítékban tett ajánlataikat írásban legkésőbb folyó hó 20-án délelőtt 12 óráig a bábaképző intézet gazdasági hivatalába nyújtják be. Óvadékképpen a városi főpénztárnál letétbe helyezendő az ajánlat összegének 5 százaléka, mely a szállítás elnyerése esetén 10 százalékra egészítendő ki.

Nagyvárad, 1940 október 11.

Az intézet igazgatósága.

Polgár Pensió

minden comfort.

Diéta.

Budapest, IV.
Petőfi Sándor-utca 6.

Telefon.

* A természetes „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált haziszer megrogzött székrekedésnél és annak mindenféle következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

PHILIPS RÁDIÓVAL

Bemutatja a „MUSICA” Rácz Ernő cég, Rákóczi-ut 9

A munkaadók október 14-től kezdődően kötelesek kimutatást benyújtani alkalmazottaik helyzetéről

A nagyvárad m. kir. városi katonai parancsnok 1740-1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A város katonai parancsnoka hirdetményt tett közzé, amely szerint azok a munkaadók, akik ötnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak és ennek megfelelően a román társadalombiztosítási törvény értelmében az alkalmazottaik után esedékes társadalombiztosítási járulékot helyegben rótták le, kötelesek az 1940 október 14-én alkalmazásban álló, valamint ezt az időpontot követően alkalmazásukba lépő, vagy alkalmazásukból kilépő munkavállalójuk alkal-

kell a pénztárhoz, illetőleg hivatalhoz megküldeni. A postán küldött bejelentőlapok szelvényeit a társadalombiztosító pénztár (hivatal) csak akkor küldi vissza, ha arra a munkaadó olyan értékű postabélyeget ragaszt, mint amilyen értékű postabélyeget kell a levelezőlapokra ragasztani.

A bejelentések teljesítésére vonatkozóan részletes felvilágosítást a társadalombiztosító pénztárak (hivatalok) adnak.

1940 október 14-ig a munkavállalók és a biztosításra kötelezett munkaadók, valamint az önkéntesen biztosítottak utáni járulékokat az ezidőszert meg általában hatályban fenntartott román törvényeknek és ügyviteli gyakorlatnak megfelelően helyegben lehet leróni, ilyen esetben a bélyeget a tagsági könyvbe be kell ragasztani. Ha a munkaadónak (önkéntesen biztosítottak) megfelelő bélyege már nincs és ívet beszerezni már nem tud, a járulékot készpénzben kell megfizetnie az illetékes társadalombiztosító pénztárnál (hivatalnál).

1940 október 14-ét követő időre esedékes járulékokat felszólítás bevárása nélkül készpénzben kell az illetékes társadalombiztosító pénztárnál vagy hivatalnál hetenként befizetni.

Valamennyi alkalmazott köteles, ha segélyezés végett jelentkezik, a tagsági könyvét felmutatni még akkor is, ha a járuléki már nem bélyegeken rovatnak le. Minden alkalmazottnak legyen gondja arra, hogy ő a munkaadója az illetékes társadalombiztosító pénztárhoz, illetőleg hivatalhoz valóban bejelentse, mert a bejelentés elmulasztása esetében a szolgáltatások (orvosi kezelés, gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, pénzbeli segélyek stb.) igénybevételehez csak a bejelentés utólagos bejelentése után, tehát késedelmesen juthat hozzá.

Nagyvárad, 1940. október hó 8.

Vitéz RAJNAY KÁROLY, s. k. tábornok, városi katonai parancsnok.

Amíg 'On alszik'

a Darmol dolgozik. Éjjeli nyugalomát nem zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hát Fájdalom nélkül hajt. könnyű és teljes örülést idéz elő. Ezért kellemes hatású hashajtószert a

mazásba lépését és az alkalmazásukból kilépését annál a társadalombiztosító pénztárnál, illetőleg hivatalnál bejelenteni, amelynek területén üzemük, vállalatuk, hivataluk vagy foglalkozásuk van. Ugyancsak kötelesek a szabandó munkaadók 1940 október 14-től kezdődően bejelenteni a munkavállalók javadalmasításában, személyi adataikban vagy az alkalmazás minőségében bekövetkezett változást is.

Ha valamely munkaadó üzeme, hivatala stb. olyan társadalombiztosító pénztár vagy hivatal területén van, amely pénztár vagy hivatal székhelye az anyaországhoz nem került vissza, alkalmazottaikat a területileg hozzá legközelebb eső társadalombiztosító pénztárnál (hivatalnál) kötelesek bejelenteni.

A bejelentések teljesítésének határideje azokra az alkalmazottakra vonatkozóan, akik 1940 október 14-én alkalmazásban állanak, 1940 október 14-től számított nyolc nap, ha pedig az alkalmazás, a bérváltozás (egyéb változás) vagy a munkából kilépés 1940 október 14-ike után történt, a munkabálpéstől, változás bekövetkeztétől, valamint a munkából kilépéstől számított 8 nap.

A bejelentések céljaira szolgáló űrlapok a társadalombiztosító pénztárak és hivatalok székhelyén a társadalombiztosító pénztárnál vagy hivatalnál, vidéken pedig vagy a községi előljáróságánál, vagy ahol a társadalombiztosító pénztárnak (hivatalnak) megbízottja (ügynöke) működik, ezeknél a megbízottaknál vásárolhatók. A bejelentő lapok adatait pontosan és olvashatóan kell kitölteni és vagy közvetlenül az illetékes társadalombiztosító pénztárnál vagy hivatalnál, vagy azokban a helységeken, ahol megbízott (ügynök) működik, ezeknél a megbízottaknál kell benyújtani, vagy pedig borítékba helyezve megfelelő értékű postabélyeg felragasztásával

Az új 45. magyar kir.

osztálysorsjátékon

közel 10 millió pengő sorsolnak ki. Sorsjegykészlet kevés, rendeljen sürgősen

UJHELYI ÉSTARSA főarúsítónál
Telefon: 123-271

Budapest, Szent István-körút 27.

A húzások OKTÓBER 19-én kezdődnek

HIVATALOS ÁRAK:
Nyolcad 3.50 P Negyed 7.- P Fel 14.- P Egész 28.- P

Ujhelyi sorsjegyek nyernek!

BITTENBINDER

műasztalos

Elvállal épület-, bútort és üzleti portál készítést.

Nagyvárad
Vámház-utca 23/c.

SZINHAZ

A színházi iroda közleményei:

Vasárnapi előadások:

A tokaji aszu

délután 5 és este 8 és fél órakor.

Az utolsó évek során egy operett sem ért el olyan sikert, olyan sok előadást, mint Szilágyi László és Eisemann Mihály énekes, zenés, táncos vígjátéka, a *Tokaji aszu*.

Az operett nem szorul hangzatos reklámokra, mert ennek az operettnek a közönség csinálja a legnagyobb reklámot. Aki a *Tokaji aszu* egyszer látta, az bizonyára másodszor is megnézi.

A *Tokaji aszu* előadása három órai gondtalan szórakozás, tele ének és táncokkal, finom humor, dallamos muzsika, tökéletes rendezés, ragyogó szereposztás, briliáns játék, ragyogó toalettek, teljeseen új díszletek jellemzik a *Tokaji aszu* nagyváradi előadásait. — Kolozsvar után Nagyváradon került színre és itt is a legnagyobb sikert aratta.

A *Tokaji aszu* Mészáros Béla rendezésében, Horváth Mici, Rappert Dódi, Kőszegi Dusu, Borsos Mancsi, Erényi Búcsu, Mészáros Béla, Felhő Ervin, Bihari Zoltán, Hegyesi Ferenc, Derecskei Pál, Némethy István, Solti Miklós és a kis 5 éves Moldován Éva felléptével került színre. A legnagyobb hitű zenekart Szathmáry Endre karnagy vezényelte. — A *Tokaji aszu* ma, vasárnap kétszer lesz a színház műsorán és pedig délután 5 és este 8 és fél órai kezdettel, mindenkor a bemutatkozó előadás szerint és azoknak a szereplőivel.

Az eddig megnyilvánult nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos lesz jegyekről mindenkinek elővételben gondoskodni, mert az előadás előtt jó jegy a kasszában nem lesz kapható.

INGATLANT

elad, cserél, társulásokat közvetít, kölcsönt szerez, lakást bérbe ad

IVÁN KERESKEDELMI IRODA
Szent János utca 34

Féltáru utazási kedvezmény az Országos Protestáns Napok alkalmából

Felutazás október 24-től kizárólag november 5-ig. — Kedvezményes igazolvány az IBUSZ-MAV hiv. menetjegyirodájában, Mészáros-u. 2 szám alatt kapható.

Gyógyszervegyészeti gyár keres orvosok látogatására tudományos munkatársat

Gyógyszerészi oklevél, német nyelvtudás és árja származás előfeltétel, **doktori diploma előny.** — Korhatár cca 32 év.

Biztosított jövedelem és jövő

Ajánlatokat «Ambició» jellegre Dr. Láng hírdetővállalat (Budapest, Ferencz József körút 39) továbbít

Apcáhidetések

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Allást kecs

Allást
keres 28 éves keresztény fűszer és csemege kereskedő segéd, kinek 3 évi üzletvezetői gyakorlata van. Utazónak is elmegy. Almásy György, — Nagyvárad, Árpád vezér-ut 77.

Könnyebb
házi munkát, szerény díjazásért vállalok. — Nagyvárad, Erzsébet-u. S. Némethi Vilma.

Kaucióval
rendelkező fiatal hölgy pénztárkezelő, vagy más bizalmi állást keres. Cim: Mátyás király (volt Kolozsvari) utca 34. sz. Kissnéél.

Keresztény sófő,
Bukarestből menekült, állást keres. Nagyvárad, Erzsébet királyné u. 22.

Főzőnőnek,
házvezetőnőnek ajánlkozik Burikné, Nagyvárad, Damjanich-u. 30. szám.

Négy középiskolát
végzett keresztény leány üzleti, vagy más hasonló elfoglaltságot keres. Galamb-u. 11 sz.

Bejáró
takarítást, mosást, vasalást vállal Nagy Károlyné, Béke-u. 6-a.

Allást nyec

Takarítónőt
félnapra, havi 17 pengő fizetésért felvesszünk Varju tanár, Nagyvárad, Mezey Mihály-utca 2. szám.

Urizsabóshoz
tanuló felvétetik, Királynál, — Nagyvárad, Teleki-u. 16.

Keresek
2 gyermek mellé szerényigényű, gyermekszertő német leányt. Értekezni: Rákóczi-ut 16. Nagyvárad.

Keresztény
női szabósegédet felvesszek és egy tanulót. Solyom, — Nagyvárad, Alapi-u. 4.

Fiatal
leányt gyümölcstisztításra felvesszek. Nagy István, — Nagyvárad, Szaniszló-u. 41.

Lakás

3 szobás
utcai parkettes lakás november 1-re kiadó. Nagyvárad, Csengeri-utca 15.

Központban
kétszobás udvari lakás november 15-re kiadó. Nagyvárad, Hitler-u. 27. szám.

2x3 szobás
utcai modern lakás, egyszoba fürdőszobás garzon lakás kiadó. Erdeklődni: Nagyvárad, Csengeri-u. 2.

Háromszobás,
parkettes lakás, parkirozott udvarban november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Sal Ferenc utca 6. sz.

Kiadók
2, 3 és 4 szobás hallos modern lakások. Hitler Adolf-u. 24. Telefon 11-04.

Kiadó
egyszobás konyhás és háromszobás komplet lakás, Pável-utca 17. alatt és háromszobás komplet magánház a nagyállomás közelében. Értekezés dr. Bozsod: ügyvédnél, Nagyvárad, Pável-utca 17.

Háromszobás
erkélyes lakás kiadó. — Nagyvárad, Lahner György-u. 6.

Adás-vétel

Egy
jókárban lévő Schemmer automata mórleg és kaposztáshordók eladó. Szélig, Nagyvárad, Halász-u. 31.

Eladó
háló, ebédlő, konyha-bútor, stb. Megtekinthető: Nagyvárad, Hatytyu-utca 35. sz. alatt.

Modern
masszív diófagyókér háló eladó. Nagyvárad, Bethlen-u. 10. I. em.

Eladó
vagy Aradon elcserelehető Füzes-u. 93-a. alatti 2 téglaház.

Ház
eladó olcsón. Szoba, konyha, előszoba, speiz és nyárikonyha, villany, vízzel, téglá épület. Nagyvárad, volt Speranta u. 18. (Püspöki uti végállomásnál).

Eladó
váradi szőlőhegyen 4 hold szántó és 2 hold gyümölcsös, új lakóházzal, istállóval. Ára 300.000 lei. Értekezni: Kotsis, Barthou 7.

Eladó
Belgrád-utca 8. új adómentes ház, jövedelme 32.000 lei. Vételára 3300 pengő. — Értekezni: Nagyváradon, Beöthy Ödön-utca 55.

Olcsó pengő árakért, minden bajra a legjobb orvosi haskötőket, elegáns, pompás pricseket, szép alakot adó „formafűzőket”, sikkos csipőszoritókat, plastikus melltartókat (bámulatos eredmény) csinos harisnyatartókat. **Mindegyik a legkínáltabbat** rendelheti és igen lelkiismeretes kiszolgálásban részesül

KOVÁTS SANDORNÉ specialistánál,
Nilgész-telep (v. Sínala-ut 4.)

Beüvegezett
duplaablak eladó. Lukács György-u. 66.

Különféle

HÁZAT-BIRTOKOT
venni, eladni akar forduljon **PRAGER ISTVÁN-hoz** Nagyvárad, Teleki-utca 38. szám.

Iskolás leányt
vagy tisztviselőnőt keres lakótársnak teljes ellátással keresztény urinő. Nagyvárad, Szaniszló-u. 56. Kapu alatt balra.

Olcsó kölcsönök
házakra, földekre azonnal kaphatók hosszabb lejáratra. — Ingatlanokat eladásra közvetítünk. — Társulásokat, üzletvitéléket stb. eredményesen eszközölünk. Dr. Klein Ingatlan és Hiteliroda, Nagyvárad, Szalárdi-u. 20.

Ócska
szövettereket gyönyörűen javítok, valamint kézzelkötött ágykabátok, gyermekruhák, kabátok, fejkötők, stb. Bodánánál, Nagyvárad, Kossuth-u. 16. Kézimunkaüzletben.

Szépen mos,
vasal háznál és odahaza Gondorné, Francia-sor 30.

Született
német nő olcsón tanít. Gyulayné, Nagyvárad, Körös-utca 21. 9. ajtó.

Halálozás
végett raktáron levő összes férfi ruhákat átadnám. Cim: özv. Pálogh Ferencné, Nagyvárad, Nyisztor-u. 30. Krumpfli-föld.

Vendéglő
központban, jömenetlű, bérbeadó, esetleg csak a konyha is bérelhető. Felvilágosítást ad Nagyvárad, Beöthy Ödön-utca 2. iroda.

Olasz
nyelvoktatást ad mérésekelt díjazásért keresztény urihölgy. — Nagyvárad, Hitler-u. 27. szám.

KIADÓTULAJDONOS:
szent László-NYOMDA RT
Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomdai igazgatója

Akik
magánházat, bérházat, birtokot, szőlőt, gyárat, malmot telket eladni, venni akarnak, keressek fel bizalommal a Popovics irodát, Nagyvárad, Szent János-u. 6. Telefon: 1567.

Kiutató fiút
felvesz Balló fűszeres Nagyvárad, Beöthy Ödön-utca 39. szám.

Házvezetőnőnek
menne idősebb asszony kis családdal vagy magános urhoz. Özv. Beöthy Béláné, Nagyvárad, Hattyu-u. 25. sz. Viktoránál.

Birtok cseré
Radnóton, Kisküküllő m. Erdély legjobb birtoka, 240 hold sik 1-a szántó, 20 hold értékes erdő, élő és egyéb felszereléssel (16.000.000 lei érték), elcserelehető bihari vagy szatmári magyar részre eső hasonló birtokkal. Érdeklődni Blum ált. keresk. ügynökkégnél, Marosvásárhely, Főter 9.

Német-magyar tanítónő
órát ad, polgári iskolára előkészít, valamint zongora órát, zenédei képeztéssel ad, hához megy. Cim: Molnár cukrászda, Nagyvárad, Rákóczi-ut 26.

Csont és moslék
eladó a Markovits lak-tanyában. Jelentkezni: Páll gondnoknál.

Hegedűórákat
ad a Budapesti Zene-művészeti főiskolán végzett oklevelés tanárnő. Cimeket a kiadóba kér.

INGATLANT
venni, eladni, cserélni akar, forduljon dr. Simonyi ingatlanforgalmi irodához, Nagyvárad, Rákóczi-ut 2.

Mindenféle
kézimunkát vállal szegény, keresztény, magyar nő. Várady Mária, Nagyvárad, Hodossy Miklós-u. 25.

Női kosztümök
és kabátok készülnek a Bach szalonban, Nagyvárad, Szalárdi-utca 11. Előnyös árak! Legújabb szabás! Szép munka!